

„Napközben mindig beugrom valamelyik templomba. Mivel az evangélikus ritkán van nyitva, elmegyek a terézvárosi katolikus templomba vagy az egyetemibe.” <i>Amíg Isten erőt ad – Interjú Medveczky Ádám karmesterrel</i> ► 5. oldal	„Nagyon hangsúlyos, hogy Corrymeela nem <i>annak ellenére</i> nyitott, hogy keresztény, hanem <i>éppen azért</i> nyitott, mert keresztény. Fontos számomra ez a megközelítés.” <i>Önkéntesként...</i> ► 8. oldal	„A tapasztalatok kiértékelése után már készülünk meghirdetni az ősszel kezdődő második országos presbiterképző tanfolyamot. Hogy ismét elindulhassunk az őszből a tavaszba...” <i>Révfülöpi presbiterképzés</i> ► 9. oldal	<i>Uram, kihez mehetnénk?</i> ► 3. oldal <i>20. országos evangélikus hittanverseny</i> ► 4. oldal <i>Szünet helyett ünnep</i> ► 8. oldal <i>Körös-körül a kereszt körül</i> ► 8. oldal <i>Mesterségek – evangélikus – háza</i> ► 11. oldal <i>Melléklet: ÜTITÁRS – magyar evangéliumi lap</i>
---	---	---	--

Pátcai Ervin
(1937–1985)
tusrajza

Hitvallások a Krisztus-trilógia előtt

FOTÓ: MAGYARI MÁRTON

A hónap végéig még együtt látható Budapesten *Munkácsy Mihály* – Krisztus-trilógiaként emlegetett – három monumentális alkotása. (Az *Ecce homo* a debreceni Déri Múzeum, a *Krisztus Pilátus* előtt a kanadai

Art Gallery of Hamilton, a *Golgota* pedig *Pákh Imre* amerikai magyar műgyűjtő tulajdona.) A böjti időszakban – az Asztali Beszélgetések Kulturális Alapítvány szervezésében – egyházi vezetők is vállalkoztak tár-

latvezetésre. Április 8-án *Gáncs Péter* evangélikus elnök-püspök mondta el a képekről a gondolatait a Magyar Nemzeti Galériában, *Szakcsi Lakatos Béla* Kossuth-díjas zongorista zenei közreműködésével.

Érvényes és eredményes püspökválasztás a Magyarországi Evangélikus Egyház Nyugati (Dunántúli) Egyházkerületében

A Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület jelölőbizottsága 2011. április 8-án tartott szavazatszámláló ülésén megállapította, hogy a Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület új püspökére beküldött szavazatok alapján a választás érvényes és eredményes volt.

A gyülekezetek szavazatai alapján a megválasztott új püspök SZEMEREI JÁNOS lett.
Isten áldása kísérje a megválasztott püspök és a szolgálatban lévő püspökhelyettes – *Bencze András* – életét és szolgálatát!
Kérjük a gyülekezeteket, hordoz-

zák imádságban mindkettőjüket, hogy megbízatásukat egyházunk és kerületünk javára, Isten dicsőségére végezzék.
Erős vár a mi Istenünk!
■ KISSNÉ KÁRÁSZ RÓZSA
jelölő- és szavazatszámláló bizottsági elnök

A Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület gyülekezeteinek az új püspök személyére leadott szavazatai az alábbiak szerint oszlottak meg.

- Leadható szavazatok száma: 121 db
- Leadott szavazatok száma: 121 db (érvénytelen: 5 db szavazat, érvényes szavazat: 116 db)
- *Bencze András*: 46 db szavazat – *Szemerei János*: 70 db szavazat

A kereszt

■ PÁTKAI J. RÓBERT

Minden vallásnak, kultúrának, világnézetnek megvan a maga sajátos szimbóluma. Ezek a szimbólumok nemcsak „jelzik” a maguk tárgyát, hanem többé-kevésbé a jelzett dolgok tartalmát is fedik.

Az ősi nagy ázsiai vallások jele a kerék. Ez nemcsak az élet és a világszemlélet teljességét jelenti, hanem az örök visszatérést is. Ez jut kifejezésre a reinkarnáció hitében, abban a tanításban, hogy a történelem egyes fázisai visszatérnek, megismétlik önmagukat.

A görög szellem és gondolkodás jele két párhuzamos egyenes vagy sík. Ez érvényesül képzőművészetükben, gondoljunk csak a párhuzamos oszlopsorokra és párkányokra. Ez érvényesül mitológiájukban is: az *Iliász* emberi hősei az alsó szinten küzdenek, az istenek pedig a felsőn. A párhuzamosság elve érvényesül a görög filozófiában. *Platón* szerint az ideák világának csak árnyképei a földi valóságok, amint ez híres „barlang hasonlatában” kifejezésre jut.

A zsidó vallás és történelemszemlélet szimbóluma az ív. Nőé történetéből tudjuk, hogy a szövetség jele a szívárvány íve. Az ív két ponton, az alfa és az ómega ponton, a kezdet és a vég pontján érinti a földi valóság szintjét. A kezdet a teremtés, a vég a világ vége, az utolsó ítélet.

A kereszténység szimbóluma a kereszt, nagypéntek e jelben megfogalmazott üzenete. A kereszt: egy vízszintes vonalat annak középpontjában metsző függőleges vonal. Mit jelent ez a kereszténységre nézve, s mit jelent ránk, az egyház tagjaira nézve?

Nézzük előbb a vízszintes vonalat. Ez nem más – jelképesen –, mint a történelem folyamata. Van ezen a vonalon egy pont, a metszéspont, ez jelzi a kereszténység időbeli kezdetét. Azt jelzi, hogy a kereszténység nem vallási vagy filozófiai spekuláció eredménye, nem időtlen mítosz vagy mitológiai képződmény, hanem történelmi jelenség, amely meghatározott történelmi eseményhez kapcsolódik. A személy a názáreti Jézus Krisztus, az esemény pedig az Úr Jézus bizonyásgtétele és emebizonyásgtételel megpecsételő kereszt-halála. Ezért a kereszt elsődlegesen nem jel, hanem valóság. Nem jeltől

lett a valóság igényével fellépő legenda, hanem valóságból lett jellé.

És most nézzük a függőleges vonalat. Számunkra a függőleges vonal egyszerűen azt jelenti, hogy Jézus nem csupán történelmi hős. Nem olyan ember, akit származása, neveltetése, társadalmi környezete vagy az adott politikai helyzet meghatározhatott. Jézus érthetetlen, páratlan jelenség. Az apostoli és a hitvallási iratok alapján ezt így fejezzük ki: Jé-

„A golgotai kereszt nemcsak történelmi esemény, hanem üdvösségtörténeti esemény is: megváltás.

zus az Isten Fia. Jézus műve pedig nem olyan gondolat, eszmerendszer, amely valamiféle vallási vagy szellemi evolúció eredménye lenne. Hitünk szerint Jézus műve páratlan mű: kinyilatkoztatás. Ilyenformán a golgotai kereszt nemcsak történelmi esemény, hanem üdvösségtörténeti esemény is: megváltás.

Az evangéliumok arról tudósítanak, hogy a golgotai keresztet sokan csak „távolról szemléltek”. Úgy érzem, sokan közülünk is ezt tették eddig. Menjünk most már közelebb, álljunk meg a kereszt alatt.

Mi, akik nagypénteken a kereszt alatt állunk, nemcsak szekuláris emberek vagyunk, hanem *szorongók* is. Valami hamleti félelem van bennünk, nem merünk szemébe nézni sem a szenvedésnek, sem a halálnak. Nem akarunk találkozni sem önmagunkkal, sem a sorsunkkal, sem az őszinteséggel, sem a felelősség szintjén. Hogyan lehet feloldani ezt a szorongást?

A keresztény válasz: Isten Jézus Krisztusban megmutatott szeretete által. A kereszt ennek a végső valóságnak, Isten örök szeretetének a jele. Ez a szeretet leér a mélységbe és felfut a magasságba, mint a függőleges vonal. Ez a szeretet átöleli az egész világot, mint a vízszintes vonal.

A szerző az Egyesült Angol Nyelvű Evangélikus Egyház nyugalmazott püspöke

Oratio œcumenica

Mindenható Úristen! Áldunk téged az örömért, különös ajándékodért! A tavaszi napfény melegében, a földből előbújó virágokban, a bimbót nyitó bokrokban és fákban reménységgel ajándékozol meg bennünket! Te vagy az, aki létrehozta és fenn is tartod mindezt!

Áldunk téged a lelkesedésért, frsítő erőért! Az ujjongó tömeg tagjaivá válva kiáltunk feléd! Te beteljesítéd ígéreteidet, hiszen közénk jössz, és emberként ismerhetünk meg téged. Nemcsak egykor, a történelem homályába veszve tetted, hanem ma is, közöttünk is kinyilatkoztatod magad, észrevehetjük nyomaidat.

Áldunk téged a békességért, türelmet adó bölcsességedért! Válság és felfordulás közepette te vagy az, aki meg tudsz tartani minket! Van, hogy nem értjük életünk alakulását, és megkérdezzük a bennünket körbevevő világ eseményeinek célját, mégis tudjuk, hogy téled válasz és vigasztalás érkezik.

Urunk, kérünk, légy mindazokkal, akiket szeretünk, és azokkal is, akikre gondolva elnehezedik a szívünk. Engedd, hogy átéljük a virágvásárnapi örömet, jelenléted vigasztaló erejét!

Kérünk kis közösségeinkért, családjainkért, barátainkért, munkatársainkért, az alánk és a fölénk rendeltékért. Hogy sokszor és sokféleképpen nyilvánvalóvá váljon előttünk az istendicséret lehetősége, és egészen szűk környezetünk is észrevehesse a változást. Kérünk, Urunk, egyházunkért, gyülekezetünkért, hogy hitelesen tudjuk hirdetni az örök élet örömhírét, és Jézus-követségünk, kereszténységünk ne legyen csupán formális.

Urunk, imádkozunk országunkért és vezetőiért. Te adj mindenkinek elegendő bölcsességet és embertartást, amikor a saját vagy mások sorsáról dönt. Siess segítségünkre, Urunk, mert egyedül elveszünk!

SEMPER REFORMANDA

„A mi áldott Krisztusunk úgy gyötörődik érettünk, mint egy szegény bűnös halandó. Isteni természetét leteszi, vigasztalás nélkül szűkölködik. S ez jó alkalom az ördömgény, hogy még közelebbről és keményebben támadjon reá, mint bármikor azelőtt. Ezért beszél itt a mi Urunk úgy, mint aki élethalálharcban vívódik. Azoknál keres vigasztalást, akiket azelőtt vigasztalt. Remegve reszket, s szíve színültig tele fájdalommal. Letic az életéről. Érti, látja halálát. Ezt panaszoja el tanítványainak. Micsoda gyötrellem és nyomorúság szakadhatott rá, hogy azoknál keres menedéket, akik nyomorult senkik hozzá képest! Ezt a szenvedést emberi nyelv ki nem beszélheti. Felülhalad az minden emberi értelmet és elgondolást. Csak azt tudjuk, hogy ami történt, érettünk történt. Érettünk kellett a Krisztusnak mindenneknél szörnyűbb halálútát megvívnia.”

➤ **Luther Márton:**
Jer, örvendjünk, keresztények!
(Szabó József fordítása)

VIRÁGVASÁRNAP (PALMARUM) – FIL 2,1–4

Biztosan nem véletlen, hogy az *Újszövetség* elsősorban nem egyénileg, hanem közösségben, egy közösség tagjaként szólít meg minket. Pál leveleit olvasva valamelyik gyülekezet tagjaként, az evangéliumokban pedig a Jézust hallgató sokasághoz vagy a tanítványok köréhez tartozva szól hozzánk a többes számú megszólítás.

Az összes ünnepünk is a közösségről szól. Egyedül nincs ünnep. Virágvásárnap hangunk összefonódik a többiek hozsannájával, és Jézus elé tett dolgainak odakerülnek mások Jézus elé tett dolgai mellé. Hogy is nézne ki, ha egyedül hozsannáznék ott? Hogy nézne ki az az egyetlen nyomorult pálmaág az egyetlen felsőruhával, amelyen egyedvűen lép át a Jeruzsálembe tartó szamar?

Lelkeszi szolgálatom elején nem gondoltam, hogy ennyire fontos a gyülekezet. Tudtam persze, hogy emberek is kellenek ahhoz, hogy legyen értelme az istentiszteletnek, a hittanórának, hogy férfiak kellenek a templomkert rendbetételére, asszonyok, akik sütnék-főznek a szeretetvendégségre, de hogy ezeknek az embereknek közül is kell hogy legyen egymáshoz, azt eleinte nem éreztem fontosnak. Egazon hithöz, felekezethez tartozó egyének alkotják a gyülekezetet, együtt jönnek istentiszteletre, együtt ülnek a padokban, együtt imádkoznak és énekelnek, aztán együtt mennek haza, mindenki a maga saját külön bejáratú életébe.

A mindent megváltoztató katartikus

élményem akkor volt, amikor először szolgáltam vendég- vagy helyettes lelkészként egy másik gyülekezetben, nem abban, amelyiknek évek óta a lelkésze voltam. Elérkezett az a része az istentiszteletnek, mikor együtt mondjuk az *Apostoli hitvallást*. Belekeztem. Aztán elakadt a hangom, a szavam, remegni kezdtek a lábaim. Csak a saját hangomat hallottam, és valami dünnögésfélét a padok, a gyülekezet felől. Pedig nem voltak annyira kevesen a templomban. Csak valahogy ott ez volt, ez lett a szokás: a papra bízták az *Apostoli hitvallást*. Ahogy valószínűleg minden mást.

Érdekes módon ez az élmény tette érthetővé, hogy mit is jelent számomra mint lelkésznek a gyülekezet, túl azon, hogy velük, közöttük dolgozom. Rájöttem, hogy a gyülekezet hitemet körülölelő hite nélkül egyedül vagyok, és a hitem még arra sem elég, hogy nyelvbőlés nélkül végigmondjam a hitvallást.

Nem véletlenül szólítottatunk meg többes szám második személyben. Jézus indulatát (Fil 2,5) egyedül nem lehet megélni, de az Úristen különös kegyelmének köszönhetően a gyülekezetben nem túlzás azt állítani, hogy állandóan jelen van. Én nem élek állandó, szünetmentes hitben, szeretetben, megbocsátásban, vigasztalásban, szeretetből fakadó figyelmeztetésben, irgalomban és könyörületben. Nagyon nem. És valószínűleg te sem, és a harmadik sem.

Indulatos gyülekezet

AZ ÜNNEP IGÉJE

Ugyanakkor figyelj meg, hogy mindezek – és még sok minden más – minden egyéni nyomorúságunk ellenére mégis állandóan jelen vannak a gyülekezetben. Vagy ha eddig nem néztél így a gyülekezedre, akkor most tedd meg. Abba sem kell hagynod a hozsannát és a pálmaág lengését, csak egy kicsit nézz körül. Ha csak egyes emberek ügyes-bajos dolgát, magánéleti nyomorúságát láttad eddig, nézz magára a közösségre, a Krisztus-testre, hogyan valósul meg benne a vigasztalás, a figyelmeztetés, az irgalom, a könyörület.

Lehet, hogy ez baj, de egy ideje át-estem a ló – bocsánat, a virágvásárnapi számár – másik oldalára. A közösség, a gyülekezet együtt megélt és gyakorolt hitével szemben egyre kevésbé értékelem az egyéni hitet, ha az hivalkodóan a másikénál különbnek mutatja magát (Fil 2,3). Egyre növekvő aggodalommal és felelősségérzettel nézem azokat, akik azt gondolják, hogy a kereszténység egyéni vállalkozásként gyakorolható, és az üdvösség üzletét az Úristennel megfelelő kegyesség alkalmazásával egyedül tető alá lehet hozni. Napnál világosabb, hogy az Isten országának egyéni vállalkozóit a szőlőmunká-

sok példázatának kínos meglepetése várja: ugyanúgy csak a legtöbbet kapják ők is, ahogy a többiek.

Nem tudsz velünk kijönni ma a jeruzsálemi útra, mert betegség, öreg-ség vagy egyéb elfoglaltság nem engedi? Hiányozni fog a hangod a hozsannából és a felsőruhád az útra terítették közül. De a számárháton ülő, aki kimagaslik a virágvásárnapi sokaságból, látja azokat is, akik nem értek oda. Akik távolról hozsannáznak és integetnek. Ők különösen fontosak és kedvesek neki. És nekünk is, akik ott leszünk az út mellett. Lehet, hogy egyénileg én vagy a másik vagy a harmadik elfeledkezünk rólad, de nem feledkezik meg tagjairól a közösség, a gyülekezet.

■ NÉMETH ZOLTÁN

Imádkozzunk! Jézusom! Olyan jó, hogy itt lehetek a hozsannázó sokaságban. Hogy nem vagyok egyedül, hogy hangom elvegyülhet a többiek hangjával. Hogy eléd terített felsőruha-életem mások felsőruha-életéhez érhet. Jézusom! Fáj, hogy nem mehetek a többiek közé, nem hozsannázhatok velük, nem lehetek ott a gyülekezetben. Olyan jó tudni, hogy a sokaság felett rám tudsz pillantani, és engem is ott látsz a gyülekezetben, még ha nem vagyok is fizikailag jelen. Jó, hogy innen is mondhatom, és te ugyanúgy meghallod: Hozsánna néked, Dávid fia, áldott vagy, aki jössz az Úr nevében! Amen.

Dicsőség és dicséret tenéked, megváltó Királyunk

CANTATE

➤ **Virágvásárnapi cikkünkben kivételesen eltérünk rovatunk eddigi szerkesztési elveitől. Nagyhét heti énekét nagycsüörtök igéje alá szerkesztve találják meg Olvasóink. Most pedig egy olyan, különleges műfajú tételt mutatunk be, amely gazdagíthatja virágvásárnapi istentiszteletünk liturgiáját: *Dicsőség és dicséret tenéked, megváltó Királyunk* (GyLK 784).**

A virágvásárnapi körmenet csúcspontjának számító himnusz újdonságként került a *Gyülekezeti liturgikus könyv*-be. Szerzője *Theodulph* orleans-i püspök, akit 818-ban Angiers-ben bebörtönöztek királyellenes összeesküvés vádjával. A legenda szerint a himnusz születését a börtönablaka előtt elvonuló virágvásárnapi körmenet ihlette.

Maga a virágvásárnapi körmenet – amely Jézus Jeruzsálembe való dicsőséges bevonulását idézi fel – még régebbi hagyomány. Korai dokumentumok tanúsága szerint már a 4. században, a jeruzsálemi keresztény gyülekezetben szokás volt a szenvedés idejének kezdetén körmenettel és pálmaszenteléssel emlékezni Jézus életének utolsó eseményeire.

Az evangéliumokból jól ismert képek elevenednek meg a költő szavain keresztül a kezdő strófában, majd tovább az 1–3. versszakon keresztül: „*A sokaság legnagyobb része az útra terítette felsőruháját, mások ágakat vágdaltak a fákról, és az útra szórták. ...Hozsánna a Dávid Fiának!*” (Mt 21,8–9) „*Áldott a király, aki az Úr nevében jön! A mennyben békesség, és dicsőség a magasságban!*” (Lk 19,38) Ahogy egykor a zsi-

dó nép köszöntötte a kereszthalálra induló Krisztust, úgy fogalmazza meg az utolsó két versszak a ma ünneplők hódolatát a Megváltó előtt.

A himnusz érdekessége, hogy a kezdő strófa refrénszerűen megismétlődik minden versszak után. Ezzel a refrénnel válaszol a gyülekezet a kórus (vagy előénekesek) előadásában megszólaló versszakokra, így az ének párbeszédese formája önmagában is hordozza a bibliai történet dramaturgiáját.

Korábbi énekeskönyveinkben nem találjuk nyomát a *Dicsőség és dicséret* himnusznak, azonban a 16–17. századi protestáns graduálok szinte kivétel nélkül közlik mint az ünnep kezdőénekét. A magyarországi reformáció a virágvásárnapi körmenetet eltörölte, ez a közkedvelt ének azonban fennmaradt, és új szerepben tovább élhet a gyakorlatban.

Ahol él a szokás, hogy a gyerme-

kek barkával vagy virágos ággal a kezükben, ünnepélyesen vonulnak be a virágvásárnapi istentiszteletre, ott a himnusz ez alatt szóltathatja meg a kórus és a gyülekezet. *A mel-lékelt kotta a közösen énekelhető ref-rént adja közre.*

Javasoljuk, hogy gondolják át ezt a lehetőséget: sokat gazdagodhatunk általa!

■ GOMBOS ARIKÁN

Időtlen diadalmenet

A hozsannás jeruzsálemi nép királyt várt a városba. Izraelnek nagy királyát, Dávid Fiát, Jahve küldöttjét, az igazi szabadítót. Felsőruha az úton, pálmaág a kézben, ünnepi ujjongás a szívben... Megérkezett a győztes, hogy a szeretet, az önfeláldozás isteni erejével mindent legyőzzön, ami kioltott hitet, ami elvett jövőt, ami messze sodort a teljességtől, magától az Istentől. Más győzelmet vártak? Másféle királyt? Kaphattak-e annál többet, ami személyválogatás nélkül mindenkié lett – magát az életet?

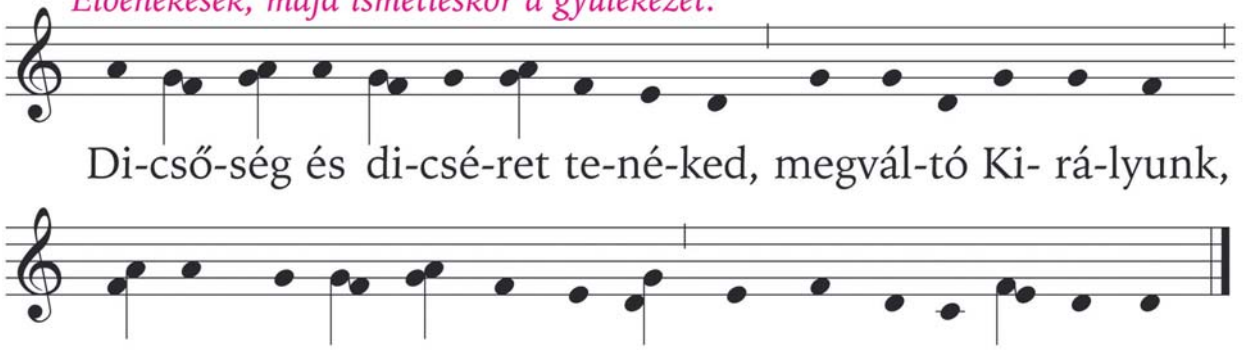
És ahogyan egykor a Golgota szenvedő áldozati báránya várva várt Messiásként vonult be a városba, ma is rengetegen várnak. Talán nem is

tudják, hogy kit vagy mit, de érzik azt az úrt, amelyet be kellene tölteni, érzik a terhet, amelyet le kellene már végre tenni. Jól tudjuk, hogy mennybéli Királyunk szüntelen jelen van közöttünk. Csak lendülni kellene ma is a pálmaágot tartó keznek, felhangozni a dicséretnek, hogy észrevegyék: megérkezett, itt van, és készen kínálja azt, amiért az első diadalmenet után fájdalmasan megszenvedett: a kegyelmet, a békességet, az örömet.

A dicséret pedig egyszer úgy fog felhangozni, ahogyan ma még csak a mennyországnak szent serege hallhatja. Megszabadulva tér és idő bilincseiből, a teljesség és a töretlen élet dimenziójában, a mindent újjáteremtő Úr színe előtt. Virágvásárnap hozsannája időtlenné válik. Üzen a múltból, két ezredév távolából a mának: lássátok meg az érkezőt! Gyermeki szép sereg szemével, lelkével, mindent rábízó hitével: így fogadjátok Krisztust. Mindent megtett érte-tek, halálón aratott nagy győzelmével a legnagyobb lett a világon. Ez a nagyság emel át majd síron, halálón, hogy a teljesség örökké tartson mindannyiunknak.

■ ÖRDÖG ENDRE

Előénekesek, majd ismétléskor a gyülekezet:

Di-cső-ség és di-csé-ret te-né-ked, megvál-tó Ki-rá-lyunk,
ki-nek gyerme-ki szép se-reg mon-da é-kes é-ne-ke-t.

„Első lépésként meglátogatom az egyházkerület összes lelkészét!”

Az első interjú Szemerei János megválasztott püspökkel

► **A jelölő- és szavazatszámláló bizottság április 8-án hozta nyilvánosságra, hogy a Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület új püspökévé Szemerei Jánost választották a gyülekezetek. Az Evangelikus.hu internetes portál szerkesztője bravúros gyorsasággal, még aznap interjút készített a Somogy-Zalai Egyházmegye – jelenleg Kaposváron szolgáló – esperesével. Az alábbiakban mi is ennek az interjúnak közöljük a szerkesztett változatát.**

– *Hogyan és kitől tudta meg a hírt, hogy Önt választották meg az egyházkerület új püspökévé?*

– A püspökválasztással kapcsolatos érdeklődés az egyházmegyei fórumok után is fennmaradt, és a választás délutánján és estéjén tetőzött. Az evangélikus egyház egy nagy család. Lelkesek és presbiterek, gyülekezeti tisztségviselők és tagok ezernyi családi szalon kötődnek egymáshoz. A gyülekezetekben meghozott döntések, amelyek általában egy-egy szavazatot jelentettek, nem voltak titkosak. Telefonon, sms-ben és e-mailen is kaptam gyülekezeti eredményeket lelkészektől, ismerősöktől, barátoktól és rokonoktól. Ezek egyházmegyéenként és kerületileg is összeálltak már estére. A nem hivatalos, „exit poll” eredmény kilencvenkilenc százalékos pontossággal már a választás estéjén eljutott hozzám is.

– *Mit érzett először, amikor meghallotta, hogy az Ön számára pozitívan dőlt el a választás?*

– Nemcsak a testnek, hanem az

érzelmeknek és az értelemnek is van egyfajta tehetetlenségi ereje. Hónapokig tartott a ráhangolódás, amikor belül gondolkodtam, és nyilvánosan beszélhettem is a terveimről. A hivatalos eredmény kihirdetéséig azonban minden feltételes módban volt. A nem hivatalos eredmény

FOTO: MÉNYES GYULA

megismerése után, az elmúlt közel két hétben a bizonytalansági elem folyamatosan csökkent. A támogatásban megnyilvánuló bizalom örömét és a rám váró terhek súlyát érzem főként. Nagyon sokat jelent, erőt ad, hogy tudom, sokan imádkoznak érttem, kerületünkért és egyházunkért!

– *Hogy gondolja, mi lehetett az, amiért az emberek többsége Önt választotta püspöknek?*

– Ez a kérdés a legnehezebb. Egy

kerületi választásnál már azok vannak többen, akik személyesen nem ismerik a jelölteket. Hogy a sajtón, esetleg a nyilvános fórumokon keresztül milyen kép rajzolódott ki a jelöltekről, és hogy mi motiválta a gyülekezeti tagok döntését, azt pontosan nem tudhatom. Azt hiszem, hogy a többség emberekre figyelő, gyülekezetcentrikus, bizalomalapú gondolkodást, a realitásokkal számoló és hazai evangélikus hagyományainkat tiszteletben tartó egyházi életet szeretne a jövőben kerületünkben.

– *Úgy gondolom, hogy püspökjelölt társa méltó „ellenfél” volt ebben a „küzdelemben”. Beszélte-e azóta Bencze Andrással?*

– Így van. Bencze Andrással a fórumok során végig testvéri szeretetben álltunk egymás mellett. Nem mindenben egyezett a véleményünk, ugyanakkor kölcsönösen megadtuk egymásnak és egymás véleményének a tiszteletet. Örültem, hogy ezt sokan észre is vették. A választást követően egyszer már személyesen is találkoztunk, a múlt hét péntekén Győrben. András már akkor, a nem hivatalos eredmények ismeretében gratulált. Ma, a hivatalos eredmény kihirdetése után is felhívott. Sok erőt kívánt, és felaján-

lotta a segítségét. Elmondtam neki, hogy vele közösen, összefogásban képzelem én is az egyházkerületi munkát.

– *Milyen előkészületeket igényel majd a váltás az Ön számára? Gondolok itt arra, hogy Kaposvárról Győrbe kell költözniük, és bizonyára családtagjaira is várnak ezáltal változások munkahely, illetve iskola tekintetében...*

– Megterhelő hónapok előtt állunk. Az új hivatal átvételéig itthon, a kaposvári gyülekezetben, a Somogy-Zalai Egyházmegyében és az eddigi közegyházi területen végzett feladataimat vinnem kell tovább. Elő kell készíteni utódaim szolgálatba állását Kaposváron és az egyházmegyében, és fel kell készülni az új feladatra is. Természetesen ez nemcsak engem, hanem családom tagjait is érinti. Gergő fiam például ősszel kezd az utolsó évét a középiskolában. Nem szeretnénk, ha az érettségi előtti évben iskolát kellene váltania. Feleségem helyzete sem könnyű, hiszen ő is fontos hivatásban áll. Vak

gyerekeket és felnőtteket tanít, amit kellő előkészítés nélkül nem lehet befejezni és átadni. A részleteket illetően több terv is van, amit az érintett testületekkel végig kell beszélni. Elképzelhető, hogy első évünk nehéz kétlakiságot fog jelenteni.

– *Mi lesz az első lépés, amit tenni fog, amit szeretne megvalósítani?*

– Az első, kiemelt fontosságú tervem, hogy meglátogatom az egyházkerület összes lelkészét, akinek az otthonában még nem jártam. Szeretnék első kézből tájékozódni, szeretném megismerni kollégáim helyzetét, terveit, gondjait és örömeit. Ahhoz, hogy felelősen intézhessem lelkészek, gyülekezetek és intézmények ügyeit, közvetlen tapasztalatokra, helyzetismeretre, hiteles információkra van szükségem. Úgy tervezem, hogy az egyébként is szoros időbeosztás mellett erre egy év kell. Viszont ez a nehéz év fontos bázisa lehet a következő esztendő munkájának.

■ HORVÁTH-BOLLA ZSUZSANNA
Forrás: Evangelikus.hu

Kedves Testvéreim!

Ezúton is köszönetet mondok azoknak, akik a püspökválasztás folyamatában imádságos szeretettel hordozták, és nekem bizalmat szavaztak. Hálas vagyok azoknak, akik törekedtek arra, hogy a választást egyházhoz méltónak megőrizzék. Bocsánatot kérek, ha valakit akaratlanul is megbántottam volna. Köszönöm a székesfehérvári gyülekezetnek, hogy szülői, felnőtt szeretettel elengedett és visszafogadott. Hálát adok Istennek, hogy egyházkerületünk ügyét az ő kezébe tehetjük le. Az ő elhívásának megfelelően igyekszem végezni gyülekezeti és közegyházi feladataimat.

A Lélek ajándékait kérem Szemerei János testvérem szolgálatára, hogy megválasztott püspökként küldetését az egyház Urának elhívása szerint töltsse be elődjének, *Ittész Jánosnak* példáját követve.

Erős vár a mi Istenünk!

Szeretettel:

Bencze András lelkész

Uram, kihez mehetnénk?

A papírhalmazokban való keresgélés a bosszúság mellett gyakran tartogat kedves meglepetéseket, az emlékezés örömeivel járó felfedezéseket is. Az ember néha órákra elmerül az emlékeket előcsalogató halmokban, és ottfellejti magát.

Így került kezembe egy régi levél, benne *Dutka Ákos Karácsonyi beszélgetés az Úr Jézussal 1923-ban* című verse. Különös érzésekkel olvassa az ember húsvét ünnepére készülve a karácsonyi verset.

Ha e beteg, bolond világra, Uram, még egyszer megszületnél, Bár milliónyi templomod van, Kezdhethnél megint Betlehemnél. Szalmajászolnál rangosabb hely, Uram, tenéked ma se jutna: Soha messzibb a Te országod, „Miatyánkod” bár mindenki tudja.

Ha így jönnél Názáretből Sápattan, fázva, december este, Az ügyefogyott szenvedőkhöz Párizsba, vagy Budapestre, S leülnél az éhezők közt S abból, amit valaha mondtál Mesélnél új vigasztalásul – Elfognának a tizedik szónál.

Mondjál csak új Hegyibeszédet S amit mondtál a gazdagokról S ha gyűlnének az elhagyottak S szólnál az Írás-forgatókról S ha megpróbálnád Uram még egyszer Az Embert rávenni Szeretetre –

Internálnának, esküszöm rá, Ha nem is vernének mindjárt keresztre.

E súlyos szavakat olvasva eltűnődünk: változott-e valami 1923 óta? Igen, sok minden más lett, de valahogy mégsem sikerült növekedni a szeretetben, erősödni a hitben, és nincs kor, melyben ne lenne érvényes a felkiáltás: „Ha e beteg, bolond világra, / Uram, még egyszer megszületnél, / Bár milliónyi templomod van, / Kezdhethnél megint Betlehemnél.”

Úton húsvét felé, a nagybőjti időszakot ülve talán nincs nagyobb kritika ennél, amely megfogalmazódhat a keresztény emberrel szemben. A Lélek megtisztításának folyamatában, az intenzív Jézushoz fordulás, a válságműben való elmerülés napjaiban bizony kötelessége minden hívőnek elgondolkodnia azon, hányszor szólt, cselekedett méltatlanul a krisztusi névhez.

Keresztény életünk tartalma, a hit – amely része, alkotóeleme, netán dísz-e mindannyiunk életének – sokszor nem alapja, nem forrása életfolytatásunknak. Keret csupán, de nem tartalom. Nem véletlen az az arab mondas: „Úgy hazudsz, mint egy keresztény!...”

Krisztust követő Európa polgára, hol van hited szilárdsága, a krisztusi magatartás, a minden korlátot átívelő határtalan szeretet? Beszélj róla, de nem élsz általa, mint *Karinthy*

Frigyes Barabbás című novellájában a Feltámadott igazságát követelő tömeg. Kiszáradt árok fenekén, elfeketült nyelvvel vonítunk a vörös felhők felé, vagy nyavalyásként, mindent és mindenkit elvesztve, bűzhődt mocsárba nyomva várjuk mi is a Mestert, hogy a halálból visszatérve kövessük őt Pilátus házáig, és új törvényt kérjünk. Megismertük Barabbást, a rossz döntés átkától szenvedünk bénán és megcsonkítva árkok és mocsarak fenekén, ahonnan egyedül Krisztus tud kiemelni. Hányszor vonszoltuk mi is béna önmagunkat a szabadulás örömeivel Pilátus háza elé, s vártuk a kérdést: Kit engedjek el? – hogy teli torokból kiálthassuk: a Názáretit! És Pilátus kérdezett, és kérdezni fog, míg igazságot akarunk e világban.

„– Hát kit bocsássak el mármost, Barabbást vagy a názáretit?

És ekkor ő intett nekik.

És ekkor zúgás támadt, mint a mennydörgés zengett fel a sokaság. És a sokaság ezt kiáltotta: »Barabbást!«

És rémülten néztek egymásra,

mert külön-külön mindegyik azt kiáltotta: »A názáretit!«

A Mester pedig halovány lett, és megfordulván végignézett rajtuk. És külön-külön megismeré mindegyiknek az ő arcát, de e sok arcból egyetlen arc lett az esti homályban, óriási fej, mely ostobán és gonoszul és szemtellenül vigyorgott az ő arcába, véres szemei hunyorogtak és szájából bűdös lé szivárgott és torkából úgy bömbölt rekedten: »Barabbást!«; mintha azt hörögné: »Halál! Halál! Halál!«

Pilátus pedig zavartan lesütötte az ő szemeit, és mondá neki: »Te látod...« Ő pedig bölintott fejével és csendesen felmenvén a lépcsőn, kinyújtotta kezét a hóhér felé, hogy kötözze meg.” (*Karinthy Frigyes: Barabbás – részlet*)

Hányszor isszuk a Názáreti véré, s prédikáljuk Barabbást? Sokszor, nagyon sokszor. Egyénenként, de közösségeként is komolyabban kell vennünk a lutheri óember naponkénti megöklését s az új ember felöltését.

A keresztény ember nem csupán önmaga hitelességével, hanem Krisztus egyházának, magának Krisztusnak a hitelességével játszik.

Egy piacutató cég rendszeresen közli jó néhány szakma bizalmi indexét. Az index alapján készült lista tanúsága szerint az anyaországi közvélemény a 14. helyre utasította a pap-ságot... Ez sem tanúskodik másról, mint a keresztény hívők hitelességé-

nek személyes – s kollektívává vált – bukásáról, a szavak és a tettek inkoherenciájáról.

Bőjtben talán ezen kellene gondolkodnunk, imáinkban pedig kérjük a megváltozás erejét! Minden kornak, minden generációnak végig kell zarándokolnia a Via Dolorosát – végig kell járnunk a bőjtöt, a bűnbánatot, a kereszthalált, hogy végül megérkezzünk a feltámadás, az élet megtapasztalásához.

Itt állunk ma virágvasárnap küszöbén. Lelkünk palmaágakat lenget, felsőruhánkat földre terítjük. Az életünkbe bevonuló Krisztust ünnepeljük ma, őt, aki nélkül nincs élet, nincs feltámadás az istennélküliségből. Megtérésünk, személyes via dolorosánk itt kezdődik virágvasárnap örömenél, amikor felismerjük: „Uram, kihez mehetnénk? Örök élet beszéde van nálad!”

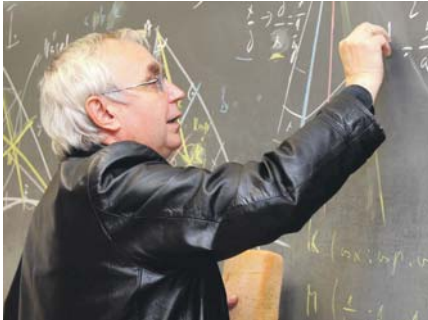
Ez a felismerés vezessen el mindannyiunkat húsvét újjáteremtő hajnalához!

Adorjáni Dezső Zoltán püspök Erdélyi Egyházkerület

Életműdíjas bonyhádi tanerőnk

A *Tehetség Szolgálatáért* életműdíjat vehette át az országos tehetségnapon, március 26-án Budapesten az Erdős Pál Matematikai Tehetséggondozó Iskola két meghatározó alakja, *dr. Katz Sándor és dr. Pintér Ferenc*. Előbbi a Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium, utóbbi a nagykanizsai Batthyány Lajos Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskola tanára.

Dr. Katz Sándor

A matematikaoktatás területén elismert, nemzetközi hírű szaktekintélyek példaértékű munkáját díjazták e tehetségnapon, melyet az országos tehetségszolgáltató hálózat kialakítására szolgáló projekt, a *Magyar géniusz program* keretében szerveztek. A kitüntetést a Nemzeti Tehetségsegítő Tanács elnöke, *Csermely Péter*

biokémikus, hálózatkutató, a Semmelweis Egyetem professzora és *Próhle Gergely*, a Külügyminisztérium helyettes államtitkára – egyébként a Magyarországi Evangélikus Egyház országos felügyelője – közösen adta át. A díjazott pedagógusok nemcsak saját iskolájukban, régiójukban végzik kiemelkedő tehetséggondozó munkájukat, hanem a Pannon Egyetem Műszaki Informatikai Karán működő, országos hatókörű Erdős Pál Matematikai Tehetséggondozó Iskola keretében is. Tanítványaik közül többen lettek sikeres kutatók, kiváló tanárok.

Katz Sándor a bonyhádi gimnázium nagy hírű matematikatanáraként több évtizede vezet városi és megyei szakkört általános és középiskolás tanulóknak. Egyik alapítója az Erdős-iskolának. Tevékenyen részt vesz az *Arany János tehetséggondozó programban* (AJTP) is: szakanyagot készített az elsőéveseknek, illetve tudáspróbákat szervez a program tanulóinak. Fő szervezője volt a közelmúltban Bonyhádon rendezett XX. nemzetközi magyar matematikaversenynek. Mindemellett számos szervezet és az evangélikus egyház is számít szakértői munkájára.

— M. R. —

HIRDETÉS

Egyházunk női missziója női hétvégét rendez Révfülpön, az Ordass Lajos Evangélikus Oktatási Központban május 20–22. között *Bőségben éljetez minden jó cselekedetre!* címmel. A jelentkezéseket május 5-ig kérjük eljuttatni a Női Missziói Szolgálat címére: 1085 Budapest, Üllői út 24. Érdeklődni a 20/824-2791-es mobilszámon, illetve a marta.pinter@lutheran.hu e-mail címen lehet.

HIRDETÉS

Az Evangélikus Alkohol- és Szenvedélybeteg-mentő Misszió gyógyító csendeshetet tart a Szarvas Középfalmi Evangélikus Misszióban május 2. és 6. között. Szeretettel hívjuk a lelki gyógyulást, megerősödést kereső, alkohol- és szenvedélybetegségben, valamint depresszióban érintett testvéreinket. Lelkész testvéreinket pedig kérjük, biztassák és segítsék a rászorulókat, hogy részt vehessenek az alkalmon, szükség esetén házastárssal vagy családdal együtt. A részvételi díj 8000 forint. A rászorulókat lehetőség szerint támogatjuk. Mindenki hozzon magával tisztálkodási szereket, Bibliát és jegyzetfüzetet. Érdeklődni és jelentkezni április 28-ig lehet *Selmeczi Lajos* lelkésznel (20/824-3011), *dr. Sárkány Angyal* orvosnál (20/824-6669), valamint *Kis Gabriellánál* (20/770-3566). Az étkezés biztosítása miatt kérjük az érdeklődőket, hogy tartsák be a jelentkezési határidőt.

HIRDETÉS

Pályázat tanári állásra

A Gyurácz Ferenc Evangélikus Általános Iskola pályázatot hirdet földrajz–testnevelés szakos tanári állásra. Pályázati feltételek: lehetőleg evangélikus felekezethez tartozás; a szakoknak megfelelő főiskolai vagy egyetemi végzettség. A pályázathoz csatolni kell: szakmai önéletrajzot; lelkészi ajánlást; pedagógiai elképzelést; diplomamásolatot. A pályázat beadásának határideje: május 6. Az állás elfoglalásának időpontja: augusztus 16. Bérezés és juttatás a közalkalmazotti táblázat szerint. Részletes felvilágosítás kérhető *Szűcs Gábor* igazgatótól. Elérhetőségek: 8500 Pápa, Árok u. 12., telefon: 89/313-483, 20/824-6566.

HIRDETÉS

Pályázat gazdasági vezető-iskolaitkár állásra

A Gyurácz Ferenc Evangélikus Általános Iskola pályázatot hirdet gazdasági vezető-iskolaitkár munkakör betöltésére. Pályázati feltételek: lehetőleg evangélikus felekezethez tartozás; legalább pénzügyi-számviteli főiskolai végzettség vagy mérlegképes könyvelői végzettség; előnyt jelent a közoktatási intézményben szerzett gyakorlat. A pályázathoz csatolni kell: szakmai önéletrajzot; lelkészi ajánlást; a munkakörrel kapcsolatos elképzelést; diplomamásolatot. A pályázat beadásának határideje: május 6. Az állás elfoglalásának időpontja: augusztus 16. Bérezés és juttatás a közalkalmazotti táblázat szerint. Részletes felvilágosítás kérhető *Szűcs Gábor* igazgatótól. Elérhetőségek: 8500 Pápa, Árok u. 12., telefon: 89/313-483, 20/824-6566.

Jubileumi híradás a gyermeknappal egybekötött országos evangélikus hittanversenyről

► Piliscsabán rendezték meg április 8–9-én a huszadik országos evangélikus hittanverseny döntőjét és ezzel egybekötött hatodik országos evangélikus gyereknapot. A hagyományoknak megfelelően a rendezők idén is két korosztályban várták a csapatokat (1–4., illetve 5–8. osztály), és ugyancsak a korábbi évek gyakorlatát követve az iskolák, illetve a gyülekezetek csapatai külön versenyeztek. A hétvége a *Mesterségek és foglalkozások a Bibliában* mottó jegyében zajlott – és vonzott több mint félezer (!) résztvevőt.

Az elmúlt évhez hasonlóan ez alkalommal is a piliscsabai Béthel Evangélikus Missziói Otthon volt a helyszíne az idén huszadik születésnapját ünneplő hittanverseny döntőjének és az országos gyermeknap rendezvénysorozatának. Péntek délután – *Pál Marietta* gyermek- és ifjúsági referens köszöntője, illetve *Börönte Márta* rákos-szentmihályi lelkész *Mesterségem: a szeretet* című nyitóáhítata után – vette kezdetét a lelkiismeretesen felkészült negyvenkét csapat izgalmas vetélkedése. *Mesterségek és foglalkozások a Bibliában* témacímrel nyolcnyolc történetből „vizsgáztak”, pontosabban mérkőzték meg egymással a csapatok – akadályversenyszerűen – a Béthel kerítésein belül és kívül, 7 + 1 állomáson. Első nap a felsősök, a második napon az alsós csapatok. A nyitónap esetjén a tékozló fiú történetét elevenítette fel áhítatában *Kézdy Péter*, a piliscsabai gyülekezet lelkipásztora. (A közös énektanulást *Fűke Szabolcs* galgagutai lelkész irányította.) A szombati gyermeknap „alaphangját” *Aradi András* bonyhádi lelkész áldáskérő áhítata és a vele érkezett ifjúság által előadott, *Eredendő bűn* című könnyűzenei oratórium adta meg. A programokban igazán gazdag jubileumi eseményen számos kézműveskedési lehetőség és közösségi játék kínálkozott mind a ver-

FOTÓ: HORVÁTH-BOLLA ZSUZSANNA

senyre, mind a gyermeknapra érkezett gyermekek és kísérőik számára. Emellett a hittanverseny témájában kiállítás, rejtvények és rajzverseny is várták a résztvevőket. Nagy sikere volt a *Kolompos együttes* már előre tekintő, húsvéti témájú koncertjének is, *Róka Szabolcs* mesemondó pedig – a nagy érdeklődésre való tekintettel – kétszer is megörvendezettette közönségét *Zöld Péter* című interaktív mesejátékával.

A mozgalmas nap végét ünnepélyes eredményhirdetés és úti áldás zárta. ■ GRENDORF-BALOGH MELINDA

A gyermeknapról részletesebben az *EvÉlet* következő számának *Napos oldalán számolunk be. A verseny és a gyermeknap bővebb képes anyaga és a teljes eredménylista a gyermek- és ifjúsági osztály hivatalos honlapján* – www.gyio.hu/ – érhető el.

A XX. országos evangélikus hittanverseny eredményei

Gyülekezeti alsós korcsoportban:

1. hely: Szegedi Evangélikus Egyházközség
2. hely: Nagytarcsai Evangélikus Egyházközség
3. hely: Brassói Evangélikus Egyházközség (Erdély)

Gyülekezeti felsős korcsoportban:

1. hely: Galgautai Evangélikus Egyházközség
2. hely: Rákoskeresztúri Evangélikus Egyházközség
3. hely: Apácai Evangélikus Egyházközség (Erdély)

Iskolai alsós korcsoportban:

1. hely: Magyarok Nagyasszonya Római Katolikus Általános Iskola irsai evangélikus tanulói (Albertirsa)
2. hely: Hunyadi János Evangélikus Óvoda és Általános Iskola (Sopron)
3. hely: Nyíregyházi Evangélikus Általános Iskola

Iskolai felsős korcsoportban:

1. hely: Nyíregyházi Evangélikus Kossuth Lajos Gimnázium
2. hely: Deák Téri Evangélikus Gimnázium (Budapest)
3. hely: Székács József Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium (Orosháza)

Győrben járt az országos iroda

Az Evangélikus Országos Könyvtár, a Luther Kiadó és az *Evangelikus Élet* szerkesztőségének néhány munkatársával kiegészülve testközelből tanulmányozták a győri „lutheránus sziget” életét április 8-án, pénteken egyházunk országos irodájának (OI) dolgozói. Az idei „csapatépítő” kirándulás során nemcsak a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület püspöki hivatalát tekinthették meg, hanem a Péterfy Sándor Evangélikus Oktatási Központba (az óvodába és az iskolába egyaránt), a szeretetotthonba, a gyülekezet könyvtárként is szolgáló levéltárába, valamint az Öregtemplomba és a nádorvárosi templomba is ellátogattak. A püspöki hivatalban *Ittész János* püspök tartott áhítatot a csoportnak, az óvodában pedig *Ács Györgyné* vezető óvónő beszélt az intézmény nevelési programjáról (*képiünkön*).

■ BODA ZSUZSA felvétele

LVSZ-konferencia

A legutóbbi stuttgarti nagygyűlés óta megújult formában működő Lutheránus Világszövetség (LVSZ) vezetői fontosnak tartják a világ több mint hetvenmillió evangélikusát tömörítő szervezet közép- és hosszú távú stratégiának megalkotását. Ennek jegyében rendeztek konferenciát Londonban április 6. és 8. között. A negyven résztvevő munkacsoportokban és plenáris üléseken tárgyalta meg a 2017-es jubileumi évvel kapcsolatos előkészületeket, a taggyházakra háruló feladatokat. Áttekintették a stuttgarti nagygyűlés ajánlásainak megvalósulását – tekintettel egyebek mellett az egyházak missziói stratégiájára, társadalmi szerepvállalására és a romák között végzendő munkára. Az ülések egyik levezető elnöke *Fabiny Tamás* magyar püspök, az LVSZ kelet-közép-európai alelnöke volt. A résztvevők megismerkedtek az angliai evangélikus egyház életével is. ► *EvÉlet-infó*

Amíg Isten erőt ad

Születésnap­i beszélgetés Medveczky Ádám karmesterrel

► **Szombat délután az Operaházban. A lépcső melletti falon az elmúlt évszázad nagyjai: világhírű énekesek, karmesterek képei. Az apró szobákban zongorafutamok, áriák hangzanak, a folyosó végén fiatal balett-táncosok melegítenek, a színpadon díszletet szerelnek... Lázás készülődés az esti bemutatóra, pedig messze még a kezdés időpontja. Pontosan fél kettőkor nyílik az ajtó, és kedvesen invitál, hogy a gyorsan lepergő esztendőkről beszélgessünk. A két kerek évfordulóról: ötven éve van a pályán, és közeledik hetvenedik születésnapja. A gazdag életutat betetőző rangos elismerésről sem feledkezünk meg: március 15-én Kossuth-díjjal tüntették ki Medveczky Ádámot.**

Reggeltől késő estig a zene izzásában él. Hol az Operaházban dolgozik, hol a Zeneakadémián tanít (1974 óta), vagy éppen az állomásra siet hatalmas táskákkal, Győrbe utazik, hogy a város filharmonikus zenekarával próbáljon. Fölfelé suhanó csillagként robbant be a legjobbak közé: 1974-ben a Magyar Televízió első karmesterversenyén második díjat nyert. Hatvanegy operát, valamint a klasszikus zeneirodalom remekműveit vitte diadalra.

Csak fél óránk volt a beszélgetésre, így sietve tettem föl neki az első kérdést.

– *Milyen érzések kavarogtak Önben, mikor átvette a művészeti alkotó tevékenységért kapható legrangosabb díjat?*

– Ezek megfogalmazhatatlan dolgok. Jó, hogy muzsikus vagyok, mert a zene is olyasmivel foglalkozik, amit szóval nem lehet kifejezni. Nemcsak azt a pillanatot, amikor kimentem, de az egész ünnepet... Nem számítottam arra, hogy elkap a torkomat szorongató meghatottság. S nem csak ott, már előtte is, mikor megtudtam, hogy Kossuth-díjat fogok kapni. Az egész világ felbolydult, akikkel együtt élek, a család, és akikkel már nem – a szüleim, egyik testvérem, anyósoméék –, ők mind részesei voltak a segítségükkel, hogy a legrangosabb elismeréshez hozzájussak. Édesanyám, aki erre a pályára terelt, és úgy állt mögöttem, hogy nem is vettem észre... Az emberben ez lerakódik, s mint egy sötétben rejtőző kép a színpadon, reflektorfényt kap, hirtelen megvilágosodik. Ezek nagy pillanatok az ember életében. Arról a fantasztikus fogadtatásról nem is beszélve, amit kollégáimtól, zenekaroktól kaptam.

– *Hogyan tekint vissza a fél évszázados pályára?*

– Nagyon nehéz és változatos volt. Fél évvel az érettségi után, 1960-ban kezdtem, tényleg isteni segítséggel. Pont akkor üresedett meg egy hely az Állami Hangversenyzenekarban. Próbajátékot rendeztek, rám esett a választás, s elmondhatom, feledhetetlen éveket töltöttem el ott üstdobosként. Egy közösségben lenni, együtt muzsikálni európai hírnű művészekkel, karmesterekkel, világot látni a kilenc év alatt – nem adatik meg mindenkinek. Megismerni a zeneirodalmat; azt az „operai kenyeret”, amit otthon kaptam. Ebben az időben csodálatos művek ivódtak belém.

Miután az ütőhangszeren való játékot abbahagytam, megmondom

őszintén, hiányzott, hogy olyasmit csináljak, aminek az eredményeként a hangszer fizikailag megszólal. Szépdolog a vezénylés, az ember az egész mindenséget akarja körülfogni a gesztusaival. A zongora mindezt kompenzálja, s ahhoz, hogy hangot adjak ki, nélkülözhetetlen.

– *Mindenki azt szerette volna, hogy megnyerje az első tévés karmesterversenyt...*

– Egy ilyen hatalmas versenyen és egy olyan első díjazott mellett óriási eredmény volt a második hely. Elismerem, *Kobajasi* rendkívüli személység, a nyugati műveltség és a leti szuggesztivitás van benne és fantasztikus tudás. Ez a második díj éppen elég volt; nagyon sok feladat szakadt rám, s meg kellett kapaszkodnom, hogy a csodálatos áradatban meg tudjam állni a helyemet.

– *Karmester, tanít, állandóan úton van. Honnan veszi az erőt?*

– Ezt csak pontos beosztással lehet bírni. Fegyelem kell hozzá és lemondás, hogy az ember magánéleti programot állítson össze, vagy a családjával egy-egy fél napot egyeztessen, a gyerekekkel, akik hál’ Istennek már felnőttek, ki itt, ki ott él, nevelik a nyolc unokát... A hobbiról nem kellett lemondanom, mert nekem az a hobbi, amit csinálok. Persze, ha több időm lenne, akkor járnék műzeumba, színházba, olvasnék kedvemre.

– *Hogyan lehet egy nagyzenekart irányítani? „Ihletetté” tenni?*

– Legfontosabb a szakmai tudás. A zenei képzettség, irányítókészség, a hibátlan karmesteri technika. Lényeges, hogyan próbál az ember, hogyan hozza ki azt, amit el akar érni. A másik: a sugárzás, az átadó erő. Át kell adni valamit, ami az embernek a sajátja, amiben hisz. Az ember úgy kel föl, hogy Isten segítségét kéri, hogy mindezt meg tudja csinálni.

– *Többször említette Istent. Kérdezhetem a hitéről?*

– Szüleim és én evangélikusok vagyunk. Édesapám meghalt négyéves koromban, nevelőapám és húgom reformátusok, gyerekeim és családom katolikusok. De a lényeg: a hit. Persze fontos, hogy melyik felekezetnek tagja az ember, hiszen az indulás meghatározza az egész életét. Napközben mindig beugrom valamelyik templomba. Mivel az evangélikus ritkán van nyitva, elmegyek a terézvárosi katolikus templomba vagy az egyetemibe. Sokszor csak egy

percre van időm, de az is nagy ajándék...

Édesanyám járatott hittanra, bátran, az ötvenes években. Három vagy négy iskolából összesen nyolc evangélikus gyerek jött össze az órákra.

A faszori gimnáziumban kezdtem a tanulmányaimat. Második osztályos voltam, amikor 1948-ban azt mondta a tanárunk, aki az új világban igazgató lett: „Gyerekek, most nem a *Miatyánkkal* kezdjük a tanítást, hanem a mókusról fogunk beszélni.” Így tapasztaltam meg az államosítást. Még néhány évig hagyták létezni az iskolát, azután megszűnt, pedagógiai intézet lett, majd a kilencvenes évek elején újból megnyílt. Ott voltam a szép és megható ünnepségen, és megyek, ha új találkozára hívnak.

– *Kire emlékszik még?*
– Ott konfirmáltam; *Pásztor Pali* bácsira meleg szeretettel emlékszem. Később elhelyezték, mert összetartotta a fiatalságot, és abban az időben ez volt a legnagyobb bűn. Elűldözték valahová Észak-Magyarországra, egy kis bányásztemplomba, sokunk szomorúságára.

– *Említette, hogy ma is templomba járó ember...*

– Nagy ünnepeken mindig elmegyek a Deák téri templomba, úrvacsoraosztásra. Úgy tizenhét-tizen-nyolc éves koromban formálódott ki a hitem. Észrevétlen találkozás volt ez, ahogy *Ady Endre* írta: „Csöndesen és váratlanul / Átölelt az Isten.” Amire én magam rádöbbsentem, az *Beethoven* gyönyörű zenéjében, az *Örömmódában* is ott van: itt valahol valakinek kell lenni, aki irányítja az életet! A hit az meggyőződés, nem sejtelem. Maga a bizonyosság. És ebben az 1956-os forradalom is segített: a nemzeti érzés és a hit együtt épült ki bennem, erős fundamentummá.

– *Hogyan látja e kis ország jövőjét?*

– Reménykedem, hogy jóra fordul a sorsa. Ami most van, mindenképpen jobb, mint a régi. Az persze illúzió, hogy ebből egy csapásra kilábalunk, és itt lesz a Kánaán. Hosszú évekig tart, amíg ezt a folyamatot megállítjuk, megint sok év kell, amíg elkezdhet valami fejlődni, és azután valamikor elérhetünk oda, hogy kicsit megpihenhetünk. A pusztítás a hatvanas években kezdődött, amikor az értékeket a fejük tetejére állították. Humanizmus, nemzeti érzés, hit, család – ezeket teljesen félretolták. Nem esett róla szó. A közélet, a média igénytelensége, mocska generációkat csonkított meg, akik most felnőttként nevelik gyermekeiket. De bízom benne, hogy fokról fokra, türelemmel kilábalunk ebből, elmozdulunk a mélypontról, és újból látunk majd boldog embereket, főleg fiatalokat.

– *Hetvenedik születésnapján visszatekint-e a megtett útra?*

– Nem készítek különösebb számvetést, mondhatni, munkával ünnepelek. Úgy érzem, amíg az Úristen erőt ad, amíg bírja az elmém a sok munkát, a megszámlálhatatlan karmesteri mozdulatot, addig csinálom.

■ FENYVESI FÉLIX LAJOS

Csiksomlyói magyar passió

Misztériumjáték zenével – Az Evangélium Színház és a Forrás Színház közös produkciója

Szereposztás: Jézus – Szarvas Attila • Lucifer – Dörner György érdemes művész • Annás – Mucsi Sándor • Kajafás – Farkas Tamás • Mária – Szócs Erika • Deus Pater – Lukács József (Aase-díjas) • Júdás – Krizsik Alfonz • Pontius Pilátus, Ádám – Lénárt László • Péter – Horváth László • János – Rékai Nándor • András, Gábriel – Horváth György • Tamás – Czár László • Durumo, Farizeus, Hadnagy – Ács Tamás • Kirika – Molnár Anikó • Plútó, Farizeus, Százados – Papp Attila • Éva, Házasságtörő asszony – Szlúka Brigitta • Kántor – Dibusz Ferenc • Dobos – Kecskés Tamás / Kecskés János **Rendező** – Pataki András • **Zene** – Szarka Gyula (Kossuth-díjas, Magyar Örökség díjas) • **Koreográfia** – Demcsák Ottó (Harangozó-díjas) • **Jelmez** – Húros Annamária

Helyszín: Duna Palota, 1051 Budapest, Zrínyi u. 5.

Időpont: április 17., vasárnap 19 óra; április 24., vasárnap 15 óra; április 29., péntek 19 óra; május 15., vasárnap 15 óra; május 17., kedd 15 óra és 19 óra; május 21., szombat 15 óra, május 22., vasárnap 15 óra. Jegyértékesítés: hétfőn, szerdán és pénteken 14-től 17 óráig a Duna Palotában. Előzetes jegyrendelés telefonon: 70/266-6544. Egyéb információk: szort-ka@gmail.com. Helyárak: földszint 1–10. sorig: 3000 Ft; földszint 11–15. sorig: 2500 Ft; erkély: 2000 Ft.

Nyert a jó hír!

A *Jóhír-mondó* nyerte a Magyarországi Evangélikus Egyház reformációi emlékbizottsága és országos irodájának oktatási osztálya által 2010 végén – a *Reformáció és nyilvánosság* címet viselő évben – kiírt, iskolaújságok közötti versenyt. A Békéscsabai Evangélikus Gimnázium, Művészeti Szakközépiskola, Kollégium és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény lapja a *Kossuth-diákot* (Nyíregyházi Evangélikus Kossuth Lajos Gimnázium) és a *Térképet* (Az Evangélikus Egyház Aszódi Petőfi Gimnáziuma és Kollégiuma) megelőzve végzett az élen.

A beérkezett pályaműveket *Fabiny Tamás* médiamunkáért felelős püspök – a reformációi emlékbizottság elnöke –, *Hajdó Ákos*, az oktatási osztály vezetője, *K. Sebestyén Nóra*, a Deák Téri Evangélikus Gimnázium magyartanára, *Zászkaliczky Zsuzsanna* művészettörténész, a *Credo* című folyóirat főszerkesztője és az *Evangélikus Élet* szerkesztőségének munkatársai értékelték. A zsűri a pályázókat százhuszonötezer, százezer, illetve hetvenötezer forint lapkiadási támogatással díjazta.

Versenyen kívül érkezett be a Deák téri gimnázium 5. osztályának *Frisztő* című lapja, melyet a zsűri dicséretben és tízezer forint jutalomban részesített.

➤ *EvÉlet-infó*

Az Európában is egyre leplezetlenebbül terjedő agresszió miatt indított, *Békehullámok a Dunán* elnevezésű nemzetközi rendezvénysorozat magyarországi központi programja:

Ellentámadás – Iefegyverző szelídség!

(Róm 12,21)

Találkozunk április 20-án a budapesti Deák téren, a Magyarországi Evangélikus Egyház (MEE) szervezésében 18 órakor megrendezendő ökumenikus istentiszteleten és az azt megelőző konferencián!

Konferencia: 15.00–17.30

Helyszín: Deák Téri Evangélikus Gimnázium díszterme

Istentisztelet: 18.00–19.00

Helyszín: Deák téri evangélikus templom

Előadók/szolgálattévők: *Balog Zoltán*, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium társadalmi felzárkózásért felelős államtitkára • *Claudia Dunc-kern*, a bajor tartományi evangélikus egyház referense, a *Békehullámok a Dunán* rendezvénysorozat főszervezője • *Gáncs Péter*, az MEE elnök-püspöke • *Reinhard Guib*, a Romániai Evangélikus Egyház (szász) püspöke • *Miloš Klátik*, a Szlovákiai Evangélikus Egyház elnök-püspöke • *Kránitz Mihály* teológiai tanár, az Ut Unum Sint Ökumenikus Intézet elnöke • *Mészáros Kálmán*, a Magyarországi Baptista Egyház elnöke • *Réthelyi Miklós* miniszter (Nemzeti Erőforrás Minisztérium) • *Steinbach József*, a Dunántúli Református Egyházkerület püspöke • *Víz Péter*, a CSI Magyarország igazgatója • ...és még sokan mások.

Oratio œcumenica

Úr Jézus! Kereszthaláloed által megjelentél az Atya színe előtt, hogy közbenjárj értünk; hallgass meg minket kegyelmesen, amikor gyülekeztünk közösségében, testvérgyülekezeteinkkel és egész anyaszentegyházaddal könyörgünk hozzád!

Úr Jézus! Téged gonosztevők között feszítettek meg. Vállaltad, hogy bűnösök közé soroljanak, pedig ártatlan és tiszta vagy örökké. Add, hogy mi is tisztán megőrizzük magunkat a világtól, s közben egymásról alkotott véleményünk ne akadályozzon abban, hogy irgalmad jó hírét hirdessük és cselekedjük.

Úr Jézus! Pilátus azt hirdette rólad, te a zsidók királya vagy. Szenvedéssiddel is légy a földi urak Ura! Cselekedd meg, hogy megszűnjék a szegények és a természet kizsákmányolása; hogy védelmet kapjanak az igazak a gonosszággal szemben. Megfeszített Jézus Király, uralkodjál a földi urak felett!

Úr Jézus! A katonák utolsó leplet is elvették tőled. Könyörgünk a kiszolgáltatottakért. Azokért, akiknek lakását elárverezték, akik nem találnak munkahelyet, akik adósságcsapdába estek. Könyörgünk a betegekért, a gyászolókért, az elhagyottakért, a reményvesztettekért. Tégy minket gondviselő jóságod eszközeivé! Áldd meg egyházunk szeretetszolgálatát az intézményekben és a gyülekezetekben!

Úr Jézus! A kereszten tudtad, hogy minden elvégztetett. Szomjaztad Atyád közösségét halálodig. Urunk, erősítsd azokat, akik halni készülnek, és azokat, akik kísérik őket a végső úton. Láttasd meg velük országodat, hogy ne veszítsék el reménységüket, hanem a beléd vett hit békességet adjon.

Úr Jézus, aki közbenjárász értünk az Atyánál, mert élsz és uralkodol mindörökké, hallgass meg minket, és add meg nekünk azt, ami üdvösségünkre van, hogy téged dicsőítsünk életünkben és halálunkban. Ámen.

► **Nagyhét heti éneke kiemelkedő jelentőségű passiók korálunk, az Ó, drága Jézus, vajon mit vétettél** (EÉ 198).

A ének szerzője, *Johann Heermann* (1585–1647) *Paul Gerhardt* mellett – akire jelentős hatást gyakorolt – a 17. század legjelentősebb német evangélikus költője (további énekei: EÉ 197, 219, 111, 436). 1611-től lelkész Köbenben. A harmincéves háború során gyülekezete sokat szenvedett a fosztogatások és a pestis miatt. Ő maga gyakran betegeskedett, feleségét is korán elvesztette. 1624-től prédikációit csak írásban tudta közreadni. Első énekszövegei a *Devoti musica cordis*, *Hauß- und Hertz-Musica* (1630) című kötetben jelentek meg. Itt található énekünk, a *Herzliebster Jesu, was hast du verbrochen* is. A költemény tizenöt versszakos, ebből a német énekeskönyv tizenegy strófát közöl (EG 81). A mi énekfordításunk – *Túrmezei Erzsébet* munkája – hét versre terjed (a teljes verzió 1–4., 7–8. és 15. szakasza). Formája a kedvelt és gyakori ritmikus szaffikus strofa, melyet adoniszi sor zár le (a11, a11, b11, b5).

NAGYCSÜTÖRTÖK – JEL 19,6–9

Vérnászajándék

Boldog, aki halált nem ízlel, mert a halál íze keserű. S hogy mennyire keserű, láthatni Krisztusról, aki Mt 26,38 szerint így imádkozott: „*Szomorú az én lelkem mindhalálig...*” Krisztus a kertben halt meg, mert a halál ízlelése: a halál. Úgy vélem, hogy az egész Szentírásban ezek a leghatalmasabb igék – tanítja *Luther*.

Eszerint Jézus „haláltusája” akkor kezdődött, amikor a tanítványaival asztalhoz telepedett. (Mt 26,20) Ami nekünk „szövetség vére”, „vére kelyhe”, a hit édes tápláléka, neki keserű pohár, amelyet ki kell innia – maga a halál.

Sajnos nem ritkák a lakodalmi balesetek, katasztrófák, amikor örülni szeretne a világ, de öröme szomorúságba fordul. Nászra készülnek, ámdé gyász lesz osztályrészük.

Nagycsütörtök ennek éppen az ellenkezője, amikor a halál napja válik örömmünneppé, a halotti tor nászasztallá, a tanítványok szomorúsága örömmé. A halotti lepel, az a bizonyos gyolcs, amelybe arimátiai József Jézus testét beletakarta (Mt 27,59), amelyről János biznyságtételéből tudjuk, hogy a sírban maradt (Jn 20,5), „*fényes, tiszta gyolcsá*” lett, a Bárány felkészült menyasszonyának menyegzői ruhájává!

Soha nem volna szabad elfelejteni, hogy míg a felnőttek *öltözködnek*, a menyasszonyt *öltöztetik*. A „*fényes, tiszta gyolcs*” – ajándék. Ajándék, amelyet a Bárány vére mosott hófehérre. Nem azért van „lakodalom a mi utcánkban”, mert felkészült, pontosabban felkészítettett, felöltöztetett a menyasszony, hanem azért, mert „*eljött a Bárány menyegzője*”. Eljött a Völegény halálnapja, aki vágyva vágyott arra, hogy megegye tanítványaival a húsvéti vacsorát (Lk 22,14). Kérdés: a menyasszony, a mindenkori lelki ember vágyakozik-e még arra, hogy ezen az estén vele egyék?

Tagadhatatlan, hogy lassan elfogynak a Jézus-ünnepek. Vízkeleszt, áldozócsütörtök a legtöbb he-

lyen már nincsen. Az elmúlt fél évszázadban az evangélikusok legnagyobb ünnepe, a nagypéntek is munkanappá tétetett. Még jó, ha valahol esti istentiszteletként megemlékeztek Jézus haláláról. Ismerek olyan gyülekezetet, nem is egyet, ahol már nagypénteki istentiszteletet sem tartanak! Csak az elvilágiasított karácsony és a húsvét maradt, de már nem a régi fényükkel, pompájukkal, pünkösd pislákoló tűzéről nem is szólva.

A nagycsütörtök is ebbe a sorba tartozik. Mit akarunk e napon, amikor lassan Jézus halálát is alig lehet már megünnepelni, megünnepeltetni? Levettem a polcról az 1964-ben megjelent, *Örömhír* című igehirdetés-kötetet. Hiába keresi benne bárki is a nagycsütörtököt... Mi az oka, hogy miközben a Völegény örök szeretettel, halálosan szeret, a menyasszony kelletlenkedik, semmi hajlandóságot nem mutat, hogy felkészülten asztalához telepedjék?

E nagyon fontos kérdésre Luther Róm 7,24 alapján ad magyarázatot. Az 1515–16-ban a *Római levélről* tartott egyetemi előadásában írja: „Ez az ige mutatja meg a legérthetőbben az eljövendőt a lelki embernek, *aki vágyakozik, sóhajtozik és kíváncskozik a megváltására*. Egészen bizonyos, hogy senki sem tartja magát nyomorultnak, illet kizárólag a lelki ember mondhat. Mert a tökéletes önismeret – tökéletes alázat; a tökéletes alázat – tökéletes bölcsesség; a tökéletes bölcsesség – tökéletes lelkiiség. Aki tehát a tökéletesség eme fokán lelki, csak ezt mondhatja: *»Én nyomorult ember!«* A test szerint élők azonban nem óhajtkják azt a szabadságot és megváltást, és megborzadva riadnak vissza attól a »megoldástól«, amelyet a halál hoz magával, mert nem hajlandók belátni testi, lelki, szellemi nyomorultságukat. *»Ki szabadít meg ebből a halálra ítélt testből?«* – kérdezi Pál. Az apostol itt ugyanazt mondja, amit egy másik helyen:

»*vágyódom elköltözni és a Krisztussal lenni*«. (Fil 1,23) Ha Pál képmutató volna, csak jót kellene gondolnia és mondania magáról. Vagyis: dicsekedni kellene magával és tagadni, hogy bűnös, amivel a kegyelmet nem dicsőítené, hanem sokkal inkább tagadná. Vigasztaló mindezt a »nagy« apostoltól hallani, akit még mindig ugyanaz az óhajlás vezet, ugyanaz a fájdalom gyötör, amely minket is meglátogat, ha Isten iránti engedelmisséggel törekszünk a jóra, vágyakozva sóhajtozunk és kíváncskozunk a megváltásra.”

Annak ellenére, hogy az ember visszariad attól a megoldástól, amelyet Jézus halála jelent, nem hajlandó belátni nyomorúságát, s nem is vágyakozik a megváltásra, nagycsütörtök mai evangéliumában teljes a gyülekezet öröme. Mert nemcsak arról van szó, hogy „*eljött a Bárány menyegzője*”, hanem arról is, hogy „*felkészült menyasszonya*”. Sőt: már fel is öltöztették abba a bizonyos „*fényes, tiszta gyolcsba*”!

Lelki szemünk előtt most megjelenik az utolsó vacsora, ahol a tanítványok talpig hófehérbe öltöztettek. Igen, talpig, mert nemcsak a szívük tiszta, hanem Jézus a lábukat is megmosta. Íme, a Völegény nagycsütörtöki „nászajándéka” – a lelki emberre „átruházott” teljes tisztaság! „*Aki megfürdött, annak csak arra van szüksége, hogy a lábát mossák meg...*” (Jn 13,10) Így válik teljessé a kép: mielőtt a menyasszonyt öltöztetni kezdik, előtte meg is fürdetik!

A nagycsütörtöki gyülekezet a Bárány menyegzőjének vacsoraasztalához kapott meghívást, a boldogok asztalközösségébe, ahol nincsen szentek tisztelete, imádása, nincsen cselekedeteink, szolgálatunk előtti leborulás! „*Vigyázz, ne tedd: szolgatársad vagyok, és testvéreid is, akikben megvan a Jézus biznyságtétele*.” (Jel 19,10) Amikor ezen az estén az úrvacsorai asztal elé térdelünk, kizárólag egyetlen Közbenjárónk, az igaz Jézus Krisztus előtt hódolunk. *Mert méltó*

AZ ÜNNEP IGÉJE

a megöletett Bárány, hogy övé legyen az áldás és a tisztesség, a dicsőség és a hatalom, mindörökkön-örökké.

Van azonban még valami, amire itt és most figyelniünk kell: honnan van a menyegzői ruha! Ne feledjük, hogy a példázatbeli gazdag is „*bíborba és patyolatba öltözött*” (Lk 16,19), ami később, a halála után nem bizonyult „beszélő köntösnek”, „jó ruhának”, mert tündöklése csak önző, szeretetlen életmódját tükrözte! És ne felejtjük el azt sem, hogy a *Példabeszédek könyve* „*a derék asszony dicséretével*” zárul, aki példamutatóan fáradozik, mégpedig a maga által készített gyolcsruhában, s mint ilyen, előképe az újszövetségi „felkészült menyasszonynak”, aki azt ajándéku kapja.

A „*derék asszony dicsérete*” a mai nagycsütörtöki háláének alaphangja. Hozzákapcsolódik a tanítványok zsoltáréneke, akik, mielőtt kimentek volna az Olajfák hegyére, elénekelték a „kötelezőt”, és a Bárány menyegzőjének mai „nászéneke” a harmadik szólam.

A hagyomány szerint e napon a „násznép” énekének olyan hangosan kell szólnia, hogy azt még a hetedik határban is meghallják az emberek, akkor is, ha a násznép „még messze jár”. „*Halleluja, mert uralkodik az Úr; a mi Istenünk, a Mindenható! Örüljünk és ujjongjunk, és dicsőítsük őt...*” Ámen.

■ WELTLER SÁNDOR

Imádkozzunk! „Az Úr szent Bárányára / Teszem le bűnömet, / S ott a keresztt aljába” / Békességet lelek. / A szívem mindenestül / Az Úr elé viszem, / Megtisztul minden szennnytül / A Jézus vériben, / A Jézus vériben. // Örök köszálra állva / A lelkem megpihen, / Nyugszom Atyám házába; / Jézus kegyelmiben, / Az ő nevét imádom / Most mindenekfelett, / Jézus az én királyom, / Imámra felelet, / Imámra felelet.” (EÉ 427,13) Ámen.

Ó, drága Jézus, vajon mit vétettél

CANTATE

Az ének 5. versszaka kulcsszerepet játszik *J. S. Bach János-passiójában*. A 7. számú korál megvilágítja az egész passió értelmét: „Ó, mérhetetlen szeretet csodája! / Az vitt a kínok, fájdalmak útjára! / Én múlt földi örömkben éltem, / S véred hullt értem.”

■ ECSEDI ZSUZSA

Én, én okoztam minden szenvedésed

Ott áll előttünk, akik bírái vagyunk. Megostorozzuk, szent arcába vágunk, gúnyból megkoronázzuk. Ítéletünk kőkemény: meg kell hálnia. Nem bírjuk ki a jelenlétét.

Ott állunk mögötte, amikor bírái előtt áll. Tele vagyunk együttérzéssel, mert érezzük, meg kell hálnia.

Ott állunk vádlónk előtt, aki életünk összes bűnét fejünkre olvassa, sátáni kajánsággal tudja jogos pusztulásunkat.

Ott áll mögöttünk együttérzéssel, mert tudja, hogy a vádak igazak, meg kell halnunk.

Ott áll mögöttünk együttérzéssel, és helyettünk való szenvedése megment minket.

Mark Twain Koldus és királyfi című regényében van egy pálcásfiú, akit, amikor a trónörökös rossz fát tesz a tűzre, megbüntetnek. A királyfi érinthetetlen, őt verik helyette. A neve Humphrey Marlow. Ezt a mély igazságtalanságot a koldusból időlegesen királyfivá lett Tom Canty azonnal meg akarja szüntetni, de a fiú könyörög, hiszen neki ez az élete. Erre az igazságos koldus-királyfi kinevezi őt Anglia örökös pálcásfiújává.

Jézusnak nem kenyeré a szenvedés. Olykor rajtakapjuk, hogy nagyon is fél. A per, amelyet ellene folytatnak, a világ legismertebb bünyügyi eljárása. Per az Isten fia ellen, amelyben végül mégis az ember lesz vádlottá, hiszen tragikus módon mutatja meg mindazt, ami rá jellemző: önimádatát, erőszakos voltát, kicsinységét, kegyetlenségét.

Ez az ének nem engedi, hogy másra gondoljak: én voltam ennek okozója. Az életem miatt szenvedők minden fájdalma összegződik ebben a nagy traumában. Vádlója voltam, bírāja voltam, kínzója voltam, de egyben Isten nagy léptékű megmentő munkájának megajándékozottja is.

Valami egészen furcsa kettősség

áldozata vagyok. Krisztus úgy válik alárendeltté, megalázottá, hogy nem tehetek ellene semmit. Szégyenkezz, hogy abban a történetben ott kegyetlen bíró, embertelen katona, handabandázó csöcselék voltam, de ebben a másikban is el kell viselnem, hogy Isten alázata maga fölé emel engem. Hálás szívvel élem azt a megmentettséget, amely kényszerű fölérendelődésem révén jön létre.

A passióolvasásban ennek az éneknek az eléneklése után olvassuk Péter hármas tagadását. Valahogy ez a feszültség uralja ezt a történetet. Szégyenkezve tudom, hogy mit tettem, hálásan tudom, hogy értem van, mégis gyáván tagadom meg akkor, amikor pedig életemmel, hittemmel mellé kellene állnom.

Az örökkévalóságig hordom ennek terhét. Hála és szégyen. Akkor oldódik majd fel, amikor „*rám ragyog égi, örök békessége*”. Az örökkévalóság hite nélkül az akkori híres per közönséges dramaturgiává alacsonyodik. Egy régi, szép történet, de nem segít rajtam. Az örökkévalóság hitében viszont reménység, vigasz, bűnbocsánat és minden napom számára békesség.

■ KOCZOR TAMÁS

PALACKPOSTA

Szünet helyett ünnep

Le sem tagadhatnánk... Most már igazán itt a tavasz, április van. Talán most már nemcsak a naptár üzeni nekünk, hogy jó időnek kellene lennie, hogy látnunk kellene a természet ébredését, hanem valóban örülhetünk a jó időnek, és láthatjuk, ahogyan kizöldül körülöttünk minden. Talán most már a hangulatunk is jobb lesz, az évszaknak megfelelő...

Az is természetes, hogy a tavasz a gondolkodásunkban elválaszthatatlanul összekapcsolódik a tavaszi szünettel – ahogyan ezt szinte mindenütt nevezik. Őszintén szólva én nem szeretem ezt a kifejezést. Nagyon rossznak ugyan nem tartom – már csak az évszak miatt sem –, de nem szeretem, mert elfed valami fontosat. Ráadásul pont azt, ami nekünk, keresztyéneknek a legfontosabb. Még az időpontja is ehhez igazodik. Igen, húsvét ünnepére gondolok.

A tavaszi szünet igazából nem is tavaszi szünet, nem egyszerűen kikapcsolódás, hanem húsvét, azaz ünnep – általában nagycsütörtök-től a húsvéti ünnep végéig tart, s ezzel lehetőséget ad mindenkinek, hogy évről évre végigkövesse Jézus Krisztus földi életének utolsó hetét az úrvacsora szereztetésétől a szenvedéstörténeten át a feltámadásig és a tanítványokkal való újratálalkozásig.

Ha jobban belegondolunk, a koncentrált végigkövetés lehetősége csak azoknak adatik meg, akik akkor szünetet kapnak majd. Mert a nagyhét napjai más munkahelyeken munkanapok. Ezek szerint e napok zavartalan átélése ma szinte csak a fiatalok számára valódi lehetőség. Erdemes élni vele, hogy ez a néhány nap ne csak testi, hanem lelki feltöltődés is legyen.

Sokan nehezen tudják elviselni, ha – akár csak néhány napra is – kiszakadnak az általuk kedvelt közösségből, abból az iskolai, egyetemi baráti körből, csapatból, ahol és

akikkel jól érzik magukat. Úgy érzik, hirtelen egyedül maradtak... Némiképpen a szüneteink, szabadságaink is ilyenek: kiesünk a ritmusból.

Ha azt mondom, *tavaszi*, akkor a szó arra biztat, hogy élvezzem a tavaszt, örüljek neki, használjam ki, hogy jó az idő. Ha azt mondom, *húsvét*, akkor már az elnevezés is arra biztat, hogy vegyem észre azt a fontos eseményt, amelyet évről évre megünnepünk, mert olyan rendkívüli volt az emberiség történetében: Jézus Krisztus eljött közénk, és véghezvitte a megváltást, utat nyitott mindannyiunknak a boldog életre és Isten országába. Sőt már ebben a földi életben, minden ünnepen megélhetjük azt az új közösséget, amely láthatóvá válik húsvétkor, és amelyet hitvallásunkban szentek közösségének nevezünk. Itt is beigazolódik, hogy jó közösséghez tartozni, jó, hogy nem vagy egyedül!

■ WAGNER SZILÁRD

Bemutakozás:
Wagner Szilárd
Kiváltságos vagyok, mert azokat a közösségeket, amelyekről írtam, nap mint nap egyszerre élhetem meg soproni iskolalelkésként (Eötvös József Evangélikus Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskola) és harkai gyülekezeti lelkésként. Így én magam is egyik közösségből a másikba megyek a mindennapokban. Örülök, hogy sokan teszik ezt velem együtt. S ami mindent átfog az életemben: a zene, amely segít, ha elfogynak a szavak. Igyekszem megszólítható útítárs maradni mindenki számára, aki éppen velem és körülöttem van úton.

OSZTOZÓ

Körös-körül a kereszt körül

Itt az alkalom, hogy te is végigjárd Jézus szenvedéstörténetét. No nem a Fülöp-szigetek elvakult keresztyeire gondolok, akik keresztre feszítik önmagukat nagypéntek délelőttjén! Elég beülnöd valamelyik templom padjába, kikapcsolni a külvilág zaját és figyelni az eseményekre.

Johann Sebastian Bach egyik legmonumentálisabb műve, a *Máté-passió* az evangélium szövege alapján beszéli el Jézus szenvedéstörténetét. A kutatások szerint 1727 nagypéntekén mutatták be először Lipcsében, azután a komponista haláláig többször elővették az alkotást. Érdekes, hogy Bach nemcsak a megszólalásra, hanem a partitúra külalakjára is adott, ezért az egyik legszebb Bach-kéziratnak tartják. Az evangélista szövegét például piros tintával emelte ki. Maga a mester egyébként mindössze egyszer, 1729-ben dirigálta a darabot. Szinte lehetetlen, hogy Bach halálát követően majdnem száz évig nem hallhatta a közönség! 1829-ben egy másik híres komponista, *Mendelssohn* „porolta le” a passiót, amely azóta minden nagyobb koncertre és templom „kötelező olvasmánya”.

Ezúttal a Bach-muzsika hazai központjának is nevezhe-

tő Deák téri evangélikus templomban csendülnek fel a közel háromszáz éves dallamok. Virágvasárnap és nagyszombat este is 6 órakor játsszák a *Máté-passiót*. Az estre érdeemes előre készülni: mivel német nyelven adják elő, a <http://lutherania.lutheran.hu> oldalról, az *Archívum* menüben letölthető kétnyelvű szövegkönyvet célszerű magaddal vinned.

Ha pedig közelebb vagy a napfény városához, Szegedhez, ott is meghallgathatod a passiót a rókusi katolikus templomban április 28-án este fél 8-tól a Szegedi Szimfonikus Zenekar tolmácsolásában. Krisztus szenvedését mutatják be a Mevisz bárkásai is. A mozgássérült fiatalok hetek óta készülnek arra, hogy az idén is minél több emberhez közel vigyék a kereszt evangéliumát. 17-én, vasárnap délelőtt 10 órakor az ajkai evangélikus templomban kezd-

■ – JENŐ –

AZ ÖNKÉNTESSÉG EURÓPAI ÉVE 2011

Önkéntesként Indiában és Észak-Írországban

Az önkéntesség számomra életforma. A munka fogalmának általános felfogása szerint azért dolgozunk, hogy pénzt keressünk, amit aztán a szabadidőnkben az általunk választott emberek társaságában elköltünk. Nálam viszont kevésbé válnak szét az élet különböző területei: az önkéntes tevékenységet önmagáért és a vele járó élményért végzem, illetve az otthonom és a munkahelyem, a barátaim és a munkatársaim „egybeérnek”, vagyis bizonyos fokig átfedik egymást. Az önkéntesség így az egész életemet meghatározza.

Az önkénteskedést a Magyarországi Evangélikus Ifjúsági Szövetség (Mevisz) Bárka szakcsoportjában kezdtem még gimnazistaként, amikor nyaranta mozgássérült-táborokban vettem részt. Aztán érettségi után Angliában töltöttem egy évet egy kisvárosban, ahol mozgássérült és halmozottan fogyatékos gyerekek bentlakásos iskolájában voltam önkéntes gondozó.

Az egyetem elvégzése után kulturális antropológiai tanulmányaim részeként egy még nagyobb lépésre vágytam. Szerettem volna még messzebbre menni, valami egészen más színű, szagú és hőmérsékletű mély vízbe ugrani. Így jutottam el Indiába: egy *Gandhi* hagyományain alapuló úgynevezett asramban – spirituális központban – voltam önkéntes Bodhgayában. A közösségben környékbeli gyerekeket tanítottak írni-olvasni, számolni és biogazdálkodást folytatni, én pedig részt vettem az életükben, játszottunk, énekeltünk és kölcsönösen tanultunk egymástól.

Ez az egymás felé való nyitottság egyike az önkéntesség révén szerzett fontos tapasztalataimnak. Az önkéntességgel ugyanis éppen az a célom, hogy megosszam másokkal azt, aki én vagyok (és akit én is egyre jobban megismerek), úgy, hogy közben hasznak rám és formáljanak is engem a körülöttem lévő emberek. Olyan más ez az élmény, mint a munka-, teljesítmény- és sikerközpontú megközelítése az életnek, ahol az a fontos, hogy hova jártam iskolába, milyen végzettségem, milyen összeköttetésem vannak, és mit tettem le az asztalra! Kihívás egyszerűen annak lenni, aki én vagyok, hiszen itt nem bújhatok jól ismert nevek és intézmények mögé.

Indiai tartózkodásom során sok időt töltöttem hindukkal, közel kerültem az iszlámhoz is, majd Nepálban buddhizmust is tanultam. Az egyszerű vallásos emberekkel való találkozásaimból fakadt a vágy, hogy tegyek valamit a vallások közötti békéért.

Úgy gondoltam, nem árt először a saját házam – a kereszténység – táján söpröget-

ni. A következő utam így hozott Észak-Írországba, a sziget északkeleti sarkába. Itt működik a Corrymeela Community elnevezésű keresztyén közösség, amely immáron negyvenöt éve tevékenykedik azért, hogy a katolikusok és a protestánsok közelebb kerüljenek egymáshoz.

A több évtizedes konfliktus ebben a kis országban mindenkit érint valahogyan, még azokat is, akik nem is éltek a legveszélyesebb időszakban. Ők a családi történeteiket hozzák magukkal. (1998-ig, a fegyvereket elhallgattató úgynevezett nagypénteki megállapodásig mindennaposak voltak a zavargások, a merényletek. A konfliktus hátterében az állt, hogy a kisebbségben lévő katolikusok Észak-Írországnak az Ír Köztársasággal való egyesülését szorgalmazták, elszakadva az angol koronától, míg a többségi protestánsok továbbra is az Egyesült Királyság részeként látták biztosítva a jövőt.)

Ma viszonylagos béke van, de a katolikusok és a protestánsok közötti szakadék nem tűnt el. A gyerekek nagyrészt felekezeti alapon szegregált iskolákba járnak, amelyekben mindkét oldal a saját értelmezése szerint tanítja a történelmet (a katolikus iskolákban Írország törtélményét, a protestáns intézményekben Nagy-Britanniáét). A különböző közösségeket az úgynevezett békefalak választják el egymástól, amelyeken sok helyütt még mindig agresszív falstémények demonstrálják a lakók véleményét az eseményekről.

részt szeptember óta nyolc önkéntestársammal, akik a világ más és más részéről érkeztek. Egy évet töltünk itt együtt, támogatva a központ működtetését és a csoportfoglalkozásokat. Ez a fajta önkéntes munka meglehetősen változatos és széles körű: a konyhai feladatokba való besegítéstől a takarítás és a recepciós munkán át a programok tervezéséig és levezetéséig mindenfelét csinálunk beosztás szerint.

Corrymeela úgynevezett nyitott keresztyén közösség, befogad mindenkit vallási hovatartozásától (vagy hova nem tartozásától) függetlenül. Reggel és este rövid áhítat is része az életritmusunknak, és erre hívunk mindenkit, aki a központban tartózkodik. Nagyon hangsúlyos, hogy Corrymeela nem *annak ellenére* nyitott, hogy keresztyén, hanem *éppen azért* nyitott, mert keresztyén. Fontos számomra ez a megközelítés.

A vendéglátás, a befogadás és elfogadás a közösség alapértékei, de mindennap, a nap huszonnégy órájában szem előtt tartani ezeket szinte folyamatos összefüggésben nem könnyű. A közösségi élet sokszor kihívást jelent, mert nem sok alkalom nyílik a csendes egyedüllétre a házban, fárasztó állandóan társalogni, folyton új emberekkel kapcsolatot teremteni és a régi ismeretségeket is ápolni.

Mégis: öröm látni, ahogy az emberek megnyílnak egymás felé, összeharátkoznak egymással, és ahogyan mi, önkén-

Önkéntesek ölelésében (a szerző a bal szélen, kék ruhában)

■ CSEPREGI SÁRA

Szeretnél többet megtudni a Corrymeela közösségről? Keresd elő – akár a www.evangelikusélet.hu oldalon – az Evangélikus Élet 2008/32. számát, és lapozz a 6–7. oldalra!

Bármít mond, tegyétek, bármít tesz, mondjátok!

Révfülöpi tavasz – avagy a presbiterképzés munkás napjai és ünnepe

Nem a rügyező bokrokról, a korán virágzó mandulafákról vagy a gyönyörű holland tulipánjainkról szeretnék írni. Bár ez sem lenne utolsó téma. Boldoggá tesz, hogy a holt természet újra életre kap. De hát ezt megszoktuk: Isten teremtett világában ez a dolgok menete. „Természetes”, hogy Isten életpárti, és még a holt anyagból is tud éltet formálni, a megsemmisülni látszót is életre tudja kelteni, hiszen a Mindenhatónak semmi sem lehetetlen. Tudom, hogy a tél után tavasz jön. Ez így van rendjén. Isten rendje ez: a halálból az életre. A semmiből érték jön létre.

Tavaszi friss levegő áradt a révfülöpi Ordass Lajos Evangélikus Oktatási Központban, és fújt a Lélek szele az elmúlt napokban. Csodálatos élmény tapasztalni a meglevenedést, az új kezdetet. Rácsodálkozni a testvéri közösségre, örülni egymásnak, szeretni a testvért, felelősen gondolkodni a jövőről (és nem keseregve rámeredni a gondokra-bajokra). Új, friss levegő, igazi tavaszi illat és felfrissülés. De hát nem ez a természetes? Ahol emberek ügyködnek, nem! De ahol Isten munkálkodik, ott ne csodálkozzunk: megújul minden. Hisz ő Mindenható!

És mégis csodaként éltük meg az első presbiterképző tanfolyamot. Két alkalommal: októberben és áprilisban találkoztunk a népes (közel százfős) csapattal. Az ország minden részéből érkeztek presbiterok, akik vállalták, hogy az egyház képezze őket a vállalt szolgálatukra.

Lelkes előadócsoport végezte a munkát: *dr. Fabiny Tibor, dr. Garádi*

di Péter, G. Labossa György, Sefcsik Zoltán, Sztrókay Attila, Tubán József, Vető István és jelen sorok írója vállalta, hogy tudását, tapasztalatát átadja az arra nyitott, újat befogadni kész gyülekezeti vezetőknek.

Kemény munkával töltöttük a két hétvégét. Nyolc tárgykörben hangzottak az előadások: ószövetségi és újszövetségi ismeretek és teológia, egyháztörténet, hitvallási iratok, egyházismeret, liturgia, gyülekezetismeret és misszió. A magas színvonalú előadások egyike sem volt élettől elrugaskodott elméleti anyag. Éppen

FOTÓ: PROHLE PÉTER

ellenkezőleg: az igényes presbiteri szolgálat mindennapjait kívánta meg-
alapozni.

Mindkét találkozást úrvacsorai istentisztelettel kezdtük és zártuk. Ez jól összecsengett G. Labossa György előadásának mottójával: a keresztény ember szolgálata az oltártól indul, és az oltárhoz érkezik meg.

A Révfülpön töltött napokat pedig reggel és este közös imádság ke-

kedvű adakozók” huszonnégy óra alatt megteremtették annak lehetőségét, hogy egy kisgyermekes család ne kerüljön az utcára, hanem fedéllel a feje felett új életet kezdhesen.

Így (is) vált valóra az, amiről Garádi Péter budaörsi felügyelő a misszióról szóló előadásában beszélt. A gyülekezet és a keresztény közösség akkor életképes, akkor van jövője, ha nem magával van elfoglal-

va, hanem – még rizikót is vállalva – másokért él, másoknak szolgál azzal, hogy az evangéliumot hirdeti és éli. Isten megáldja az önzetlen szolgálatot az egyén életében éppen úgy, mint a gyülekezetében. Ebben a szellemben és ezzel a Lélekkel gondolkodott együtt a jelenlevők csapata a saját gyülekezetben végzett és végzendő feladatokról.

Gáncs Péter elnök-püspök a záró istentisztelet igehirdetésében – a templomtisztítás történetének *János evangéliumában* található verziója alapján – arról szólt, hogy mitől félti

és mitől tisztogatja Jézus az egyházat. Egyre inkább tapasztaljuk, hogy a világ beszűrődik az egyházba, pedig a fordítottjára van szükség: hogy az egyház kincse „kiszivárogon” a világba, és az evangélium elterjedjen. Míg a szakaszt megelőző történet (a kánai menyegző) lényege Szűz Mária Jézusra mutató szava: „bármít mond, tegyétek”; addig az „első botrányt” jelentő templomtisztítás nyomán így fogal-

mazhatunk presbiteri szolgálatunkra nézve: „bármít tesz, mondjátok, hirdessétek”. E kettő együtt öleli fel a jövő egyházának küldetését.

A résztvevők közül számosan házi dolgozatot készítettek, s mindenki egy huszonnégy kérdésből álló teszt segítségével adhatott számot felkészültségéről. A vasárnapi búcsúzás előtt így az egyház vezető püspöke közel hetven presbiterképzési oklevelet adhatott át. Ahogy mondta: ez nem a tanfolyam záródokumentuma, hanem az új kezdet okmánya, hogy hazatérve ki-ki megújult erővel vegyezze presbiteri hivatását.

A tapasztalatok kiértékelése után már készülünk meghirdetni az ősszel kezdődő második országos presbiterképző tanfolyamot. Hogy ismét elindulhassunk az őszből a tavaszba...

Garádi Péter péntek esti igehirdetésében egyszerre szólaltatta meg a krisztusi evangéliumot és mandátumot. Jézus mondja: „*Nem ti választottatok ki engem, hanem én választottalak ki és rendeltelek titeket arra, hogy elmenjete, és gyümölcsöt teremjete...*”

Tavasz volt Révfülpön: az Úr úgy döntött, hogy nem vágja ki a fát, s most a megkegyelmezett fákat a tavasz virágba borította. De bármily szép a virágzó fa, minden a gyümölcsstermésért van. Bármily szép napot tölthetünk is el a révfülpői tavaszban, minden azért van, hogy gyümölcsöt teremjünk, az Isten szeretetének gyümölcseit, másoknak: izleteset, táplálót, életet jelentőt.

■ DR. HAFENSCHER KÁROLY

Evangélikus „színezetű” közösségi rendezvények Soltvadkerten

Negatív utópiák és gázturbina

► **Immár ötödik alkalommal rendezték meg a Soltvadkerti konferencia című előadás-sorozatot a helyi művelődési házban. A sorozat évekként ezelőtt indult, hogy fórumot biztosítson a helyi értelmiségnek, pontosabban a helyi és az elszármazott, de néha hazalátogató, diplomás vagy éppen még tanuló embereknek. Az április elején tartott eseménynek evangélikus színezete is volt.**

Az elsőként a pulpitushoz lépő *ifj. Szávay László* evangélikus teológus – és filozófus doktorjelölt – *A vallás mint politikai eszköz a negatív utópiákban* címmel tartott előadást (képiünkön).

A nyolc további előadó közül több ugyancsak a helyi evangélikus gyülekezet tagja: *Pánczél Erika* a soltvad-

kerti idegenforgalom kitörési lehetőségeit taglalta, *Gáspár Tibor* témája a gázturbina volt, míg *Dimitrov Andor* a gazdaságos és környezetbarát energetikai rendszereket hozta közel a közönséghez. *Lakatos Áron* Debrecenbe képzelt el egy olimpiát, előadásában ennek költségeit, illetve megvalósulási lehetőségeit szemléltette. A borok és a kunsági borvidék presztízsének helyzetét elemezte *Galántai Norbert*, akinek édesapja, *Galántai Károly* már az *Evangélikus Életnek* is többször nyilatkozott borászati kérdésekben...

Az előadások között a levezető elnök mutatta be röviden a soron következő előadót. Beszédet mondott – magyarul és németül – *Káposzta Lajos* nyugalmazott esperes-lelkész.

A záró előadást a katolikus egyházközség egyik régi tagja, *dr. Kemény Lajos* bőrgyógyász, egyetemi tanár tartotta *Hitek és tévhitek a bőrbetegségek diagnózisában* címmel. Elmondta például, hogy a szoláriumra – szerinte – abszolút nincs szüksége az ember bőrnek... Az előadó külön fejezetet szentelt egy másik népbetűtásnak, a „rábeszélő ügynökök” által terjesztett „csodalámpák”-nak, melyek mindent tudnak (legalábbis a hozzájuk mellékelte leírás szerint). Például a „magas vérnyomásmásból alacsonyra, az alacsonyból magasra produkálnak” – azt azonban, hogy ez lehetséges lenne, az orvostudomány erősen megkérdőjelezi.

Az esemény kínált alkalmat egy közeli tanyán élő osztrák festő, *Manfred Rottmar* kiállításának megnyitójára is.

► **Négy évvel ezelőtt kezdődött: mintegy két tucat soltvadkerti motoros túrázó Isten áldását kérte erdélyi útja előtt a soltvadkerti evangélikus lelkészről, Homoki Páltól. Ez akkor közvetlenül az indulás előtt a fák alatt meg is történt. Azóta pedig a Soltvadkerti Motoros Baráti Kör minden évben megszervezi ezt a „szezonnyitó áldást” a város központjában. Az idei rendezvény mottója – talán nem minden célzás nélkül – ez volt: „Érj haza!” És ki hinné, hogy amiként az apró mag fává nő, úgy az összejövetelel részt vevők ma már hovatovább tömeget alkotnak? Múlt szombaton mintegy kétszáz motor és a hozzá tartozó motoros érkezett az ország minden pontjáról az eseményre.**

Az örömteli találkozás mellett ingyenes reggeli és vacsora, KRESZ-teszt, biztonságiöv-próba, motoros ügyességi verseny, vradás, elsősegélypróba, *Illés Tóni* hangutánzó és a *Keresztapu* rockzenekar koncertje szerepelt a programban. És persze az áldás a közelben álló evangélikus templomban, ahová ezek a marcona (kínézetű, de belül csupa szív) alakok már fél órával az istentisztelet kezdete előtt (azaz délután két óra körül) tömött sorokban megindultak.

Beültek a padokba, és hallgatták az orgonaszót. Majd amikor a gyülekezet kántora belefogott az „Áldjad, én lelkem” kezdetű ének tanításába, ak-

Motorosok a templomban

kor énekeltek is. Ki így, ki úgy... Mert ének nélkül nincs istentisztelet.

A lelkész – aki azonos az ügyet a kezdetekkor felvállaló gyülekezeti lelkésszel – János apostol egyik leveléből idézett, amikor e szavakkal vezette fel a prédikációt: „*Akinek pedig van miből élnie e világon, és elnézi, hogy az ő atyjafia szükségben van, és elzárja attól az ő szívét, miképpen marad meg abban az Isten szeretete?*”

Vajon mit kell és mit szabad mondani azoknak, akik ilyen különös hobbinak, életmódnak hódolva áldást

A SZERZŐ FELVÉTELEI

kérnek? Az igehirdetésben leginkább az (élet)út közben is kíséző/kísértő felelősségre és a szeretetre esett a hangsúly. Az oltár előtti imádságban pedig az elmúlt évben örökre eltávozott motoros társakra emlékezett a gyülekezet.

A templomból kijöve a cukrászda elé vonult a csapat. Korántsem a híres fagyalt miatt! A soltvadkerti szervezők egy verset, „motoros fo-

hászt” helyeztek el egy márványtáblán a cukrászda bejáratánál. Éppen ott, ahol az érkező motoros turisták adott esetben beállnak a sorba. Ezt a táblát avatta fel a közkedvelt, helyi származású debreceni református lelkész, *Arany Tímea*. Lírai önvalóadásában az „ittthon” és az „otthon” árnyalatnyi különbségére hívta fel a figyelmet. Ő már mindkét városban odahaza van. A motorosok pedig úton vannak: vagy otthonról, vagy haza. Neki az a kívánsága, ami a tábláján is olvasható: „Érj haza!”

A leleplezésben a szervező csapat vezetője, *Fodor Sándor* segített a lelkésznek, majd mindenkit felszólított, hogy pattanjon fel a motorra, és kezdődjék a felvonulás.

Sajnos a motorok katolikus részről történő megszentelése – amit ugyan mindenki várt, és a tavalyi évhez hasonlóan készült rá – elmaradt. De talán majd jövőre...

■ IFJ. KÁPOSZTA LAJOS

Békamentés a Vértesben

2011. március vége, Majk. A csapat minden tagja a helyszínen van a megbeszélte időben. Császárról, Környéről érkeztek, s a céljuk: békamentés.

A Vértes hegységet keresztben átszelő egyetlen nagy forgalmú közút aszfaltján a természet őrei már napok óta észlelték a kilapított békatekemeket. Ilyenkor minden évben önkéntesek dolgoznak a kár enyhítésén nemcsak itt, de ország-szerte sok helyen.

Komárom-Esztergom megyében e jeles csapat a Duna–Ipoly Nemzeti Park Igazgatósága Természetvédelmi Őrszolgálatának koordinálásával együttműködő tatai *Száz Völgy Természetvédelmi Egyesület*. A korábbi évek adatai alapján a kiemelten veszélyeztetett békavonulási útvonalak mentén ideiglenes terelőhálókat felállítással és a vonulási időszakban a napi egy-két ellenőrzéssel, majd a békák „kézben” történő utaztatásával próbálják csökkenteni az elűtött állatok számát.

A majki helyszínen a csapat szervezeten dolgozik. Az összehajtott terelőhálókat kiterítik, majd az előkészített oszlopokhoz erősítve több száz méter hosszan rögzítik. A csapat tagjai között találhatunk nemzeti parki természetvédelmi őrt, adószakértőt, informatikust, kétkézi munkást, erdőmérnököt és környei kisiskolásokat is. Mindenkinek testre szabott feladata van, amelyet természetesen maga választ. Kényszer nincs, mindenki belülről érzi, hol van éppen tennivalója.

A terelőháló kihúzása után következik a folyamat sziszifuszi része, mert az erdő felől földdel le kell takarni a háló alját, nehogy az állatok ott találjanak kiutat, vagy alászoruljanak. Mindemellett húsz-huszonöt méterenként földbe kell

ÜZENET AZ ARARÁTRÓL

Rovatgazda: Sánta Anikó

süllyeszteni egy-egy műanyag vödört, amelybe majd a terelő mentén mászkáló, a továbbjutás lehetőségét kereső békák behuppannak.

Közben Tatáról az egyesület másik csoportja jelentkezik telefonon, hogy lassan végeznek a Remeteségi úti terelőháló építésével. El kell kez-

A SZERZŐ FELVÉTELE

deni összepakolni, mert a két csoport a Gerecsében található tardosi Malom-völgyben fut össze, hogy erőik összevonásával ott is megépítse a „békavédelmi műveket”.

Közben azért mindenki rá-rápillant az erdőre, ahol kiált a fekete harkály, a hollók pedig kvak-kvak hanggal jelzik a szokatlan mozgólódást. Munka közben is előkerülnek a szokásos kellékek, a távcső és a fényképezőgép.

Továbbindulás előtt az egyik szak-

avatott tagtárs előadást tart a következő hetekben várható békafajok meghatározásáról, hiszen ezeket napi ütemezésben központi adatbázisban rögzítik faj/mentett/elűtött példány bontásban.

Néhány szó a békamentés fontosságáról. Magyarországon minden kétélű védett. Sajnos az utóbbi években, évtizedekben nálunk is, de világviszonylatban is drasztikusan csökken ezeknek a „nemszeretem” állatoknak a száma, amiért sok-sok tényező okolható, de elsősorban az emberi beavatkozás a döntő. Magyarországon is veszélyeztetett sok élőhelyük, majd mindegyik szaporodási területük, de aki látott már közöttük kereszttezett békavonulási útvonalat tavasszal, az egyetért velünk abban, hogy nagy szükség van a közúti békamentésekre.

Több kétélűfaj jellemzően nem a szaporodási területén él egész évben, hanem attól kisebb-nagyobb távolságban találja meg azt a táplálkozási területet, ahol tavasztól őszig jól érzi magát, és ahol télre elvermeli magát a föld alá. A fagyok elmúltával a békák felébrednek, és tömegesen indulnak szaporodási helyeikre, a kisebb-nagyobb tavakhoz, állóvizekhez. Ahol ezt a vonulási útvonalat keresztezi egy nagy forgalmú közút, ott a békák tömegesen, akár ezrével pusztulhatnak el néhány nap alatt.

Nászuk és a peterakás után több faj újból elhagyja a vizet, s elindul veszélyes útján visszafelé, a táplálkozási területre. Ez a vonulás kissé hosszabb és időben szórta, mint a tavaszi ébredés utáni, de sajnos még ekkor is sok a békaáldozat.

■ LABOSSA LAJOS

(Forrás: www.szaszvolgy.hu)

Kérdésünk: Hány békafaj honos Magyarországon? A megfontolások a 20/824-8100-s telefonszámon vagy az aniko.santa@lutheran.hu e-mail címre várjuk.

Az előző rejtély megfontolása: *Petőfi Sándor*. Nyertesünk *Vigh Imréné* Budapestről. Gratulálunk!

Utóhang

Mire rovatunk előző része az olvasók kezébe került, addigra a címben szereplő – hazánkba tizenhárom éven keresztül szinte mindig elsőként érkező – gólya, *Charlie* elpusztult. A helyiek egyelőre csak találgatnak (esetleg valamilyen mérgezés történt?), a pusztulás valódi okára a boncolás deríthet fényt. A tervek szerint a madarat kitömik, és a vörsi tájházba kerül, így állítva emléket a tavasz kedves hírnökének. Közben a településre megérkezett párja, aki egyedül rendezgeti fészket. A vörsiek reménykednek, hogy idővel újra élet tölti be a gólyafészket.

Mesterségek – evangélikus – háza

Régóta dédelgetett álma volt a Tótkomlói Evangélikus Egyházközség, illetve a helyi gyülekezeti óvoda vezetőinek egy népi mesterségeket bemutató műhely létrehozása. Gondos elő-

készületek után április 8-án az egyházi óvoda melletti épületben nyithatta meg kapuit a *Mesterségek Háza*.

Az egész napos program *Boborné Tuska Erzsébet* felügyelő, vala-

mint *Motyovszki Éva* megbízott óvodavezető köszöntőjével vette kezdetét, majd a Száraz-ér Társaság elnöke, *Stirbicz Jánosné* adott betekintést az egykori komlóiak mindennapjaiba.

Az óvodások, illetve a *Rozmaring népdalkör* műsorát követően *Szpisák Attila* lelkész In 12,24 alapján szolgált igehirdetéssel, és kérte Isten áldását az alkotóműhely jövőre látogatóira. A nap a hagyományos tótkomlói ételekből álló kóstolóval és *Sávolt Zoltán András* szövő népi iparművész kiállításának megnyitójával zárult.

A ház létrehozói a későbbiekben arra is lehetőséget szeretnének teremteni, hogy az érdeklődők – mindenekelőtt a helyben és a szomszédos települések oktatási intézményeiben tanuló diákok – a kovácsmesterség, a fafaragás, a kosárfonás és a gyöngyfűzés fogásait is elsajátíthassák a *Boros Márton* által 1902-ben épített, tájház jellegű épületben.

■ *Kép és szöveg:*

GAZDAG ZSUZSANNA

„Ha nem tiszta, vidd vissza...”

A gyermekmondóka jól ismert sorai jutnak eszembe, amikor a balatonszárszói Evangélikus Konferencia- és Missziói Otthonban megvalósuló, *Komplex fenntarthatóság KEOP-6.2.0/B/09-2010-0012* elnevezésű projekt vízmegtakarítással kapcsolatos fejlesztéseire gondolok.

A pályázati konstrukció egyik kötelező eleme volt, hogy a fejlesztésekkel legalább húszszázalékos vízmegtakarítás legyen elérhető. Ehhez esős és szürkevíz-hasznosító rendszer, illetve víztakarékos megoldások kiépítése, folyamatszabályozás kialakítása és bevezetése is szerepelt a pályázható tevékenységek között.

A vizet a régi időkben sokkal inkább kincsként tartották számon, mint ma, hiszen ahhoz, hogy fogyasztásra alkalmas vízhez jussanak, nagy fáradtsággal kutat kellett ásni, aztán pedig rendszeresen tisztítani, karbantartani. Ma már egy mozdulattal nyitjuk a csapot, és azonnal jön a tisztított víz – majd rengeteg alig használt víz folyik el feleslegesen (például borotválkozás vagy fogmosás közben). Modern életvitelünkben persze nem csak a számár hiánya („majd a számár megissza”) miatt nem kezdünk semmit a nem teljesen tiszta vízzel, higiénés igényeink, technikai megoldásaink sem segítik a hasznosulását.

Magyarországra mint természetes, felszíni és felszín alatti vizekben gazdag országra gondolunk. Az elmúlt évek ár- és belvizei is mintha azt jelneznék, hogy vízből bőven több áll rendelkezésre, mint amennyire szükségünk van. Pedig hazánk felszíni vízmérlege negatív, azaz több víz folyik ki, mint be. 114 köbkilométer vizet szállítanak a belépő folyók, és 120 köbkilométer folyik ki az országból. Az összes magyarországi vízfogyasz-

kell: ő is tehet azért, hogy kevesebb víz fogyjon. Nemcsak a folyamatszabályozással igyekszünk ezt elérni, hanem az által is, hogy – partnereként számítva vendégeinkre – felhívjuk a figyelmüket egyéni felelősségükre.

Mindemellett fontosnak tartottuk, hogy az elérhető technikai megoldásokat is beépítsük, hiszen így nemcsak a felhasználók hozzáállásától függ a megtakarítás, hanem fizikailag is kevesebb ivóvíz folyik ki a csapokon.

Két viszonylag egyszerű és könnyen megvalósítható fejlesztés szolgálja ezt a célt.

Az otthon épületeinek tetőfelületeiről – az éves csapadékvíz-hozam figyelembevételével – 550 köbméter/év vízmennyiséget kell levezetni. Eddig ez a mennyiség az otthon területéről a vízelvezető árkokon keresztül többnyire a Balatonba folyt. Magától értetődőnek tűnt, hogy ha ennek a csapadéknak egy jó részét összegyűjtjük és hasznosítjuk, akkor csökkenthetjük a jelenleg felhasznált tisztított ivóvíz mennyiségét.

Az esővíz természetesen csak korlátozottan – bizonyos célokra – használható, így az összegyűjtött esővízzel a toalettek öblítését terveztük kiváltani. Hat darab, összesen 48 köbméteres tartályt helyeztünk el az övezetű folyosó déli oldala előtti füves területen a föld alá, innen szűrés után hidroforral juttatjuk a vizet a WC-tartályokba. A rendszer képes arra, hogy áramszünet, hosszabb aszály esetén az eredeti vízhálózatról kapjon táplálást.

A másik technikai megoldás a ki-folyóoldali megtakarítás elérését szolgálja. Perlátorokat (áramlásszabályzókat) szerelünk a csapokra, a WC-tartályokba pedig úgynevezett WC-stop eszközök kerülnek. Az

tás 750 ezer liter egy főre vetítve egy évben. Az átlagos napi vízfogyasztás fejénként 100-150 liter.

Amellett, hogy egyre folyó – és így fogyó – kincsünk megóvására természetvédelmi szempontból is szükség van, nem elhanyagolható, hogy az indokolatlan vízfogyasztás háztartásaink kiadásait is fölöslegesen növeli az ivó- és a szennyvízdíjon keresztül.

Balatonszárszón is ez a két ok motivált bennünket arra, hogy megkeressük a vízfogyasztás csökkentésének lehetőségeit.

Tudtuk, hogy önmagában a technikai fejlesztések nem elegendőek, kezdenünk kell valamit azokkal is, akik az otthon vízfelhasználását irányítják, akik a helyzet kulcsát, ez esetben a vízcsapot a kezükben tartják. Minden egyes, az otthonba látogató, illetve ott dolgozó embernek tudnia

áramlásszabályzó levegővel dúsitja a vizet, így ugyanakkora nyomásérzet mellett akár harminc-negyven százalékkal kevesebb vízre van szükség. A WC-stop pedig tulajdonképpen a tartályban elhelyezett ellensúly, amely lehúzás után a gravitáció erejét kihasználva gyorsabban húzza vissza a kart, így előbb zárja a szelepet.

A folyamatszabályozással, az esővíz felhasználásával és a víztakarékos eljárások bevezetésével a felhasznált vezeték ivóvíz mennyiségét a jelenlegi összesen 1234 köbméterhez képest 513 köbméterrel, azaz negyven százalékkal csökkentjük.

A projekt keretében megvalósított fejlesztésekről részletesen a <http://szarszo.lutheran.hu/komplex-fenntarthatosag-mintaprojekt> honlapon tájékozódhatnak.

■ KOC SIS ISTVÁN

HIRDETÉS

A Magyar Protestáns Tanulmányi Alapítvány (MPTA) budapesti egyetemi szakkollégiumába keres felnőttképzésben jártas, diplomás, agilis, megbízható személyt *tanulmányi igazgató* munkakörbe. A jelentkezéseket szakmai önéletrajzzal az alábbi címre várjuk: MPTA, 1121 Budapest, Eötvös út 35.

Telefonszám-változás: *D. Sze-bik Imre* nyugalmazott püspök új vonalas telefonszáma: 1/789-9757. Mobilszáma változatlan. Új lakcíme: 1026 Budapest, Volk-mann u. 10.

APRÓHIRDETÉS

Toronyisik javítását, festését, bádogozását, villámhárítók elkészítését vállalom. *Török Lajos*, 93/375-194.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Ajánló a rádió és a televízió műsoraiból április 17-étől április 24-éig

VASÁRNAP	HÉTFŐ	KEDD	SZERDA
10.00 / m1 <i>Református magazin</i> 11.00 / m1 <i>Virágvasárnapi evangélikus istentisztelet közvetítése Rákoskeresztúrról</i> Igét hirdet: Gáncs Péter el-nök-püspök (párhuzamos közvetítés: m2) 12.00 / Kossuth rádió <i>Déli harangszó a péteri evangélikus templomból</i> 12.05 / Duna Tv <i>Élő egyház (vallási híradó)</i> 14.30 / m2 <i>Kultúrkontroll – könyv- és zenekalauz</i> 21.15 / Bartók rádió <i>Az emberi hang dicsérete</i> Benne: Schütz: János-passió 21.25 / Duna Tv <i>Lélek Boulevard</i> Dr. Kopp Mária	5.20 / m1 <i>Hajnali gondolatok</i> 10.00 / Torony Rádió (Békés) <i>Lélekhangoló. Az Evangélikus Rádiómisszió összeállítása</i> 11.05 / Kossuth rádió <i>A Hely (riportműsor)</i> 15.15 / Duna Tv <i>Ezerarcú Balaton (magyar ismeretterjesztő film)</i> Tapolcai-medence – Egy tavaszi nap 18.00 / m2 <i>Magyar évszázadok</i> Az aranybulla 21.00 / Duna Tv <i>Vörös föld (magyar játékfilm, 1982) (100')</i> 22.30 / Kossuth rádió <i>Esti beszélgetés – szavakról</i> 23.15 / m1 <i>Házimozsi. Amatőr filmek</i> Németh László íróról	10.10 / PAX <i>Az ember tragédiája. Az Evangélium Színház előadása</i> 14.05 / Kossuth rádió <i>Arcvonások. Illésy Mátyás római katolikus pap</i> 15.30 / Duna Tv <i>Szász vártemplomok Erdélyben</i> Szászfehéregyháza 16.00 / Duna Tv <i>Képes krónika (magyar ismeretterjesztő sorozat)</i> A keresztény királyság 21.00 / Duna Tv <i>A szerelem rabja (orosz játékfilm, 1976) (90')</i> 21.00 / Filmmúzeum <i>A híd túl messze van (amerikai–angol háborús film, 1977) (161')</i> 22.30 / Kossuth rádió <i>Esti beszélgetés – tudományról</i>	13.30 / Kossuth rádió <i>„Tebenned bíztunk eleitől fogva...”</i> A református egyház féléórája 14.30 / m1 <i>Mindentudás Egyeteme 2.0</i> Beszélgetés a Föld ásványi-nyersanyag-tartalékairól 15.15 / Duna Tv <i>Magyar történelmi arcképcsarnok</i> Gábor Áron (1814–1849) 16.34 / M. Katolikus Rádió <i>Testvéregyházaink életéből</i> Jelentések a protestáns világból 18.30 / Bartók rádió <i>Most jelent meg!</i> Liszt: Les Préludes 22.45 / Duna Tv <i>Dokureflex</i> Munkácsy Mihály Krisztus-trilógiája
CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT	VASÁRNAP
6.00 / Viasat History <i>Teréz anya – a sötétség szentje</i> 10.00 / Duna Tv <i>Az őtökik szó: Kalkuttai Teréz anya élete (francia ismeretterjesztő film)</i> 12.05 / Bartók rádió <i>A Monteverdi kórus és az Angol Barokk Szólisták Bach-hangversenye</i> 71., 131., 93. és 88. kantáta 14.00 / Bartók rádió <i>A hét zeneszerzője: Heinrich Schütz</i> Az utolsó művek 14.55 / Filmmúzeum <i>A betlehemi gyermek (olasz dráma, 2002) (97')</i> 21.00 / Duna Tv <i>Trisztán és Izolda (amerikai–angol–német játékfilm, 2006) (108')</i> 22.30 / Duna II. Autonómia <i>Húsvéti készülődés Baranyában</i>	10.04 / Kossuth rádió <i>Evangélikus istentisztelet közvetítése Bakonycsernyéről</i> Igét hirdet: Ittész János püspök 13.30 / Kossuth rádió <i>Az Úr közel!</i> A baptista egyház féléórája 14.45 / Duna Tv <i>Haydn: A Megváltó hét szava a keresztfán</i> 15.30 / m1 <i>Passió (táncfilm)</i> 19.35 / Kossuth rádió <i>Bach: Máté-passió</i> 22.00 / m1 <i>A Megfeszített (magyar zenés film, 2005) (104')</i> 23.15 / Duna Tv <i>Pergolesi: Stabat Mater</i> 24.00 / Duna Tv <i>A kilencedik órában – Nagypénteki gondolatok</i>	11.00 / Bartók rádió <i>A népzénéről. „Szivárvány havasán” – pszalmodizáló típusú népdalok</i> 13.25 / Duna Tv <i>Találkozások a taizéi Roger testvérrel</i> 13.28 / Bartók rádió <i>Pierre Cochereau játszik a párizsi Notre-Dame nagyorgonáján</i> Dupré: Passió 18.10 / m1 <i>Biblia pauperum – Szegények Bibliája</i> 19.00 / Duna Tv <i>Liszt Ferenc: Krisztus – oratórium három részben</i> 20.35 / m2 <i>Szent Ágoston (olasz történelmi film, 2009) (96') 2/1. rész</i> 22.15 / Bartók rádió <i>Isten báránya. Ady Endre és Szép Ernő novellája</i>	6.00 / Tenkes Rádió (Siklós) <i>Lélekhangoló</i> Az Evangélikus Rádiómisszió összeállítása 10.04 / Kossuth rádió <i>Református istentisztelet közvetítése a miskolc-belvárosi templomból. Igét hirdet: Szabó Sándor vezető lelkipásztor</i> 10.25 / m1 <i>Metodista magazin</i> 10.50 / m1 <i>Református ifjúsági műsor</i> 16.00 / M. Katolikus Rádió <i>Valaki ír a kezdeddel</i> Húsvéti versösszeállítás 21.09 / Bartók rádió <i>Az emberi hang dicsérete</i> Händel: A feltámadás – oratórium 22.05 / Duna Tv <i>A Bécsi fiúkórus – Út a messzeségbe (osztrák dokumentumfilm)</i>

Új nap – új kegyelem

Vasárnap

Az előtte és utána menő sokaság ezt kiáltotta: „Hozsánna a Dávid Fiának! Áldott, aki jön az Úr nevében! Hozsánna a magasságban.” Mt 21,9 (Ézs 9,2b; Jn 12,12–19; Fil 2,5–11; Zsolt 69,17–37) Jézus győztes Király! Nem földi értelemben, mint e világ királyai, akiket dicsőség övez, uralmuk mégis ideig való. Ő Király, aki pompás külsőségek között is a szelídség királyaként indul az alázat fája, a golgotai kereszt felé: a halálba az emberért. Érted, hogy bűneidet megbocsássa, és életednek új irányt adjon. Ilyen Királyod ő, aki nem tud másként uralkodni, csak szelíden és alázatosan, de mindennél nagyobb erővel és hatalommal.

Hétfő

Azt tartsátok magatokról, hogy meghaltatok a bűnnek, de éltek az Istennek a Krisztus Jézusban. Róm 6,11 (Péld 20,9; Róm 5,6–11; Mt 26,69–75) A keresztény ember Isten újjáteremtett gyermeke. Új élete Isten Lelkétől fogant, a hitet Isten Lelke plántálta szívébe, ő adja neki a növekedést, és ő fogja adni a beteljesedést is. Isten ezt a nagy művét a maga rendelte alapon akarja kezdeni és megvalósítani, amely a keresztség. Keresztséged bizonyos reménység arra, hogy a halál nem vet véget Isten művének, életed házának, amelyen Isten végezte az alapozást Jézusért a keresztségben, ő adta hozzá a tervrajzot Jézus életében és halálában, és ugyancsak ő fogja rátenni a tetőt, életed koronáját is Jézus által.

Kedd

Ne féljete azoktól, akik megölik a testet, de a lelket meg nem ölhetik. Mt 10,28a (Józs 1,9a; Jób 38,1–11; 42,1–6; Mt 27,1–14) Sokak élete függ attól, hogy megújult életű keresztényként hitvallást teszünk-e Jézusról szóval és cselekedettel. Még akkor is, ha ez üldöztetést, a test megölését jelenti, vagy egyszerűen csak megmosolyognak. Ez a világ ilyen marad, és ennél is rosszabb lesz, ha mi nem vagyunk hajlandóak Jézust, életünk Urát mindenki számára láthatóan, érthetően vállalni minden élethelyzetben. De ha egész életed, szavaid és cselekedeteid róla tanúskodnak, akkor lelkek menekülnek meg, életek újulnak meg, emberek nyernek örök életet!

Szerda

Krisztus mondja: „Ha tehát megmostam a ti lábatokat, én, az Úr és a Mester, nektek is meg kell mosnotok egymás lábát. Mert példát adtam nektek, hogy amint én tettem veletek, ti is úgy tegyetek.” Jn 13,14–15 (Zsolt 119,2; Ézs 26,20–21; Mt 27,15–30) A lábmosás rabszolgamunkájával Jézus példát adott tanítványainak. Akik Jézus tanítványának vallják magukat, azok ugyanarra az önmagukat megtagadó, egymás javát célzó szolgálatra kötelezettek, amelyet Jézus feléjük vállalt. Jézus példája így indít el téged is mások felé, és így tűzi eléd a segítő szeretetből fakadó szolgálatot. Jézus példájának követése a másik szeretetét feltételezi, és a felé való elmozdulást követeli. Ám ez nem megy addig, amíg a legfontosabb mozdulatot meg nem teszed: amíg te magad nem mozdulsz el Jézus felé!

Csütörtök

Péter visszaemlékezett Jézus szavára, aki azt mondta neki: „Mielőtt megszólal a kakas, háromszor tagadsz meg engem.” Aztán kiment onnan, és keserves sírásra fakadt. Mt 26,75 (Jer 9,6; Jn 13,1–15/34–35/; 1Kor 11,23–26; Mt 27,31–44) A bűnbánat könnyei komoly könnyek: nem pillanatnyi ellágyulás, hanem fájdalmas, keserves, komoly sírás. Péternek nem a pillanatnyi hangulat indította meg a könnyeit, hanem olyan fájdalom, amely kiforgatja az embert a maga természetes valójából. Jézus jelenlétében válnak igazán elviselhetetlenné bűneid, és törnek fel belőled is a bűnbánat igazi könnyei. Amikor majd hallod a gyónási kérdést: „Vallod-e magadat igazán bűnösnek?“, gondolj arra, hogy Péterhez hasonlóan benne ég-e a te bűnbánatodban is egész életed fájdalma!

Péntek

Feje fölé függesztették az ellene szóló vádat, amely így szólt: EZ JÉZUS, A ZSIDÓK KIRÁLYA. Mt 27,37 (Zak 14,9; Jn 19,16b–30; 2Kor 5,14b–18/19–21; Mt 27,45–56) Csak egyetlen ember akadt a Golgotán, aki hitte, hogy Jézus valóban király. A megfeszített latrok egyike, aki így fordult hozzá: „Jézus, emlékezzél meg rólam, amikor eljössz királyságodba.” Jézus királysága nem kerithető be földi határvonalakkal. Az ő tulajdona minden olyan szív, amely felismeri keresztségében a kegyelem királyi trónusát. A te szíved az ő tulajdona-e, te magad az ő országának polgára vagy-e? Igen, ha szívedben Jézust királynak vallod, ha így hódolsz előtte, és az ő golgotai keresztye számodra Isten országának felségjele!

Szombat

Krisztus mondja: „Ne aggódjatok életetekért.” Mt 6,25a (Zsolt 139,16; JSir 3,51–62; Mt 27,57–66) Jézus minden szenvedését és halálát Isten kezébe tette le mint eszközt, amikor így kiáltott: „Atyám, a te kezedbe teszem le az én lelke-met!” Atyám, életem és halálom a tiéd, neked adom át, kezedbe ajánlom: munkálkodj vele és általa sokak életében az ő üdvösségükre! Jézus nem szabadult meg a haláltól, de szívében nem e világból való békességgel halt meg. Ha nem aggódsz az életedért, hanem átadod Krisztusnak, akkor bár tovább hordozod majd keresztedet, közben mégis békesség lesz a szívedben. Annak békessége, hogy megváltott életed van, amelyen nem vehet erőt a halál sem.

■ TAMÁSY TAMÁS

Evangélikus Élet – A Magyarországi Evangélikus Egyház hetilapja

E-mail: evelet@lutheran.hu • **EvÉlet on-line:** www.evelet.hu, www.evangelikuselet.hu
Hirdetésfelvétel: hirdetes@evelet.hu.
Szerkesztőség: 1085 Budapest, Üllői út 24. Tel.: 1/317-1108; 20/824-5519, fax: 1/486-1195.
Szerkesztőségvezető: Boda Zsuzsa (zsuzsa.boda@lutheran.hu). **Szerkesztőségi titkár** (előfizetési és hirdetési ügyek referense): Vítális Judit (judit.vitalis@lutheran.hu).
Főszerkesztő: T. Pintér Károly (karoly.pinter@lutheran.hu). **Olvasószerkesztő:** Dobsonyi Sándor (sandor.dobsonyi@lutheran.hu). **Korrektor:** Sinkáné Zombory Katalin (katalin.zombory@lutheran.hu). **Tervezőszerkesztő / EvÉlet on-line:** Nagy Bence (bence.nagy@gmail.com). **Rovatvezetők:** Boda Zsuzsa – Új nap – új kegyelem (zsuzsa.boda@lutheran.hu), Ecsedi Zsuzsa – Cantate (ezsu@lutheran.hu), Kendeh K. Péter – Oratio oecumenica (peter.kendeh@lutheran.hu), Véghegyi Antal – A vasárnap igéje (antal.veghegyi@lutheran.hu).

Kiadja a Luther Kiadó (kiado@lutheran.hu) 1085 Budapest, Üllői út 24. Tel.: 1/317-5478, 1/486-1228; 20/824-5518; fax: 1/486-1229. **Felelős kiadó:** Kendeh K. Péter (peter.kendeh@lutheran.hu).
Nyomdai előállítás: Konsilo Kft. (1022 Budapest, Tapolcsányi u. 6.). Felelős vezető: Nagy Zoltán.
Árusítja a kiadó és a Magyar Posta Rt. (ÜLK) INDEX 25 211, ISSN 0133-1302

Előfizethető közvetlenül a kiadónál vagy postautalványon. Az előfizetési díj belföldön (illetve Románia és Szlovákia területén) negyed évre 3250 Ft, fél évre 6500 Ft, egy évre 13 000 Ft, európai országba egy évre 43 800 Ft (168 euró), egyéb külföldi országba egy évre 51 200 Ft (196 euró). Csak a minden hónap 15-ig beérkező lemondásokat tudjuk az azt követő hónap elsejével törölnetni, ellenkező esetben még egy hónapig jár az újság. Beküldött kéziratokat nem örzünk meg és nem küldünk vissza. Az adott lapszámba zánt kéziratokat a megelőző hét csütörtökéig kérjük leadni! A hétfő délutáni lapzártakor kizárólag a hétvégi eseményekkel összefüggő (és a szerkesztőséggel előzetesen egyeztetett) írásokat tudjuk figyelembe venni. Az e-mailben küldendő kéziratokat az evelet@lutheran.hu, a hirdetéseket a hirdetes@evelet.hu címre várjuk.

